

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμενὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ἘΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἑτησία δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ἘΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50,
Ἀμερικῆς δολλάρια 3. — Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδέποτε μὴνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 41ος

Ἀθήναι, 21 Ἰουλίου 1934

Ἔτος 56ον. — Ἀριθ. 34

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ANDRÉ LAURIE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Τὸ χειρότερο ἦταν ποὺ οἱ καρποὶ
τελείωναν. Σὲ λίγο δὲν θάβρισκε νὰ
τρώῃ τίποτ' ἄλλο ἀπὸ θαλασσινά.
Καὶ μήπως κι' αὐτὰ ἦταν ἄφθονα;
Στὴν ἀνοιχτὴ ἐκείνη φυλακὴ, ποὺ
εἶχε ἔκταση διακόσια τετραγωνικά
πόδια, δὲν περιέμενε πιά παρὰ τὸ θά-
νατο. Εὐτυχῶς βγῆκαν οἱ βάρκες,
τὸν βρῆκαν καὶ τὸν γλύτω-
σαν.

— Ἔτσι μπορῶ νὰ πῶ
— συμπέρανε στὸ τέλος τῆς
διήγησής του ὁ ταγματάρχης —
νεκρὸς ἦμουν καὶ ἀ-
νέζησα, ἀπολωλὼς καὶ εὐ-
ρέθην!

— Ἀλήθεια, ἀποκρίθηκε
ἡ κυρία Ὁμόλλου. Κι' ἂν
θέλῃς, πῆγαινε νὰ ἰδῇς τὸ
μνημεῖο ποὺ σοῦ ἔστησα
στὴν ἄκρῃ τῆς προκυμαίας:
*Τῇ ἱερᾷ μνήμῃ τοῦ ταγ-
ματάρχου Νόελ Ἀρθουρ
Ὁμόλλου, τοῦ ἸΙΙου συν-
τάγματος καὶ τὰ λοιπά.* Σὲ
εἶχα, βλέπεις, γιὰ νεκρό.

— Ὡ τί φρίκη! ἔκαμε ὁ
ταγματάρχης.

— Κι' ἂν δὲν φορῶ μαῦ-
ρα, ἐξακολούθησε ἡ γυναίκα
του, πρέπει νὰ μὲ συχωρέ-
σης, γιὰτὶ στὸν τόπο μας
δὲν ἔχουμε ἀκόμα ράφτρες.
Θάβαζα ὅμως ὅταν θὰ γυ-
ρίζαμε στὴν Εὐρώπη, κι'
εἶχα σκοπὸ — μάλιστα φίλε
μου! — νὰ τὰ κρατήσω, δυὸ
χρόνια.

Ὁ πλοίαρχος Μανκαρὺ
συμπλήρωσε τὴ διήγησιν τοῦ
ταγματάρχου. Ὑπῆρχαν πρα-
γματικῶς κάμποσα νησάκια
πὲρ' ἀπ' τοὺς ὑφάλους, ἄλ-

λὰ ἦταν ὅλα ἀσήμαντα κι' ἀκατοί-
κητα ἐντελῶς. Ἡ ἐπιστροφὴ τῆς ἀ-
ποστολῆς στάθηκε πολὺ δύσκολη. Οἱ
βάρκες δὲν μπορούσαν νὰ ὑπερνική-
σουν τὸ ρεῦμα χωρὶς εὐνοϊκὸ ἄνεμο.
Ἀναγκάσθηκαν λοιπὸν νὰ κάμψουν
τὸ ἀνατολικὸ ἀκρωτήρι καὶ νὰ προ-
σορμισθοῦν στὴ βορεινὴ ἀκτὴ, ἀκρι-
θῶς στὸν ὄρμο τῶν Ἰχνῶν, ὅπως ὁ-

νόμασαν ἐκεῖνο τὸν ὄρμο ὅπου πα-
ρατηρήθηκαν οἱ πατημασιές τοῦ ξυ-
πόλυτου ἀνθρώπου. Ὅσο γιὰ τὸν ἄ-
γνωστο αὐτόν, ἡ ἀποστολὴ δὲν κα-
τόρθωσε νὰ ναυαλύψῃ τίποτα, δὲν
μποροῦσαν ὅμως νὰ χουν παράπονο,
ἀφοῦ βρῆκε κι' ἔσωσε ἀπὸ βέβαιον
θάνατον τὸν ταγματάρχην.

Ὁ Κάξης ἄκουσε τὴ διήγησιν μὲ
μεγάλῃ προσοχῇ ἀλλὰ χωρὶς νὰ φα-
νερῶσθαι τίς σκέψεις του, κατὰ τὴ συ-
νήθειά του, σὲ κανένα. Ὁ Χάνδος
εἶχε παρατηρήσει πῶς ἀπὸ τὴ βρα-

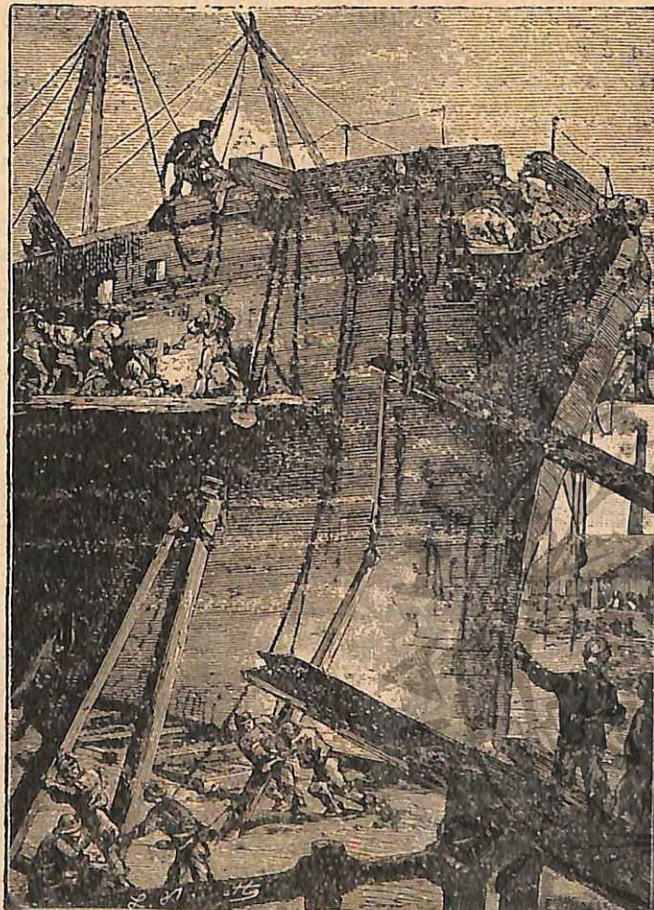
δυὰ ἐκείνη, ὁ παλιὸς στρα-
τιώτης ξανάρχισε νὰ κοιμᾶ-
ται, ὅπως ἄλλοτε, ἀπέξω ἀπὸ
τὴν πόρτα τους. Καὶ τὸν ρώ-
τησε γελώντας:

— Μὴ φοβάσαι μὴν ἀνα-
ζήσῃ καμμιά φορὰ κι' ὁ
Ρανά, ὅπως ἀνέζησε ὁ ταγ-
ματάρχης;

Στὴν ἐρώτησιν αὐτὴ ὁ
Κάξης ἀποκρίθηκε μ' ἓνα
κούνημα τοῦ κεφαλικοῦ σὰ
νάλεγε: «ξέρω κι' ἐγώ;»
κι' ἔκαμε πῶς τὸν πῆρε ὁ
ὕπνος.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα, οἱ
ἐργασίες ξανάρχισαν κανονι-
κὰ κι' ἐξακολούθησαν χωρὶς
ἄλλη διακοπὴ καὶ μὲ μεγάλ-
η δραστηριότητα. Τὰ ποτε-
λέσματα ἦταν θαυμάσια. Οἱ
ἐργάται ἐξασκούσαν ὁλοένα
περισσότερο, τὰ ἔργα προό-
δευαν, καὶ περισσότερο ἀπ'
ὅλα ἡ βιομηχανία τοῦ σι-
δήρου.

Δυὸ μῆνες ἀπὸ τὴν ἐπι-
στροφὴ τοῦ ταγματάρχου, ὅ-
λα τὰ κομμάτια τῆς φρεγά-
δας ποὺ ναυπηγοῦσαν ἦταν
ἐτοιμα κι' οἱ ξυλουργοὶ κα-
ταγίνονταν νὰ τὰ συναρμολο-
γοῦν. Κατασκευάσθηκαν
μεγάλαι ἀποθήκες γιὰ νὰ
στεγασθῇ ἡ ξυλεία ἂν θάπε-

«Οἱ ξυλουργοὶ καταγίνονται νὰ συναρμολογοῦν
τὰ κομμάτια τῆς φρεγάτας». (Σελ. 397, στ. γ'.)

φταν πολλές βροχές κι' έτσι να μὴ διακοποῦν οἱ ἐργασίες. Οἱ ἀνεμόμυλοι γύριζαν, πέντε μεγάλα πρίονια δούλευαν μέρα-νύχτα. Καρφιά, σφυριά, ἀξίνες, τσεκούρια κι' ὅλων τῶν εἰδῶν τὰ ἐργαλεῖα γίνονταν ἀφθονα στὸ σιδηρουργεῖο. Μιὰ πρώτη ἀτμομηχανή, προωρισμένη νὰ παρέχη τὴν ἀναγκαῖα κινητήρια δύναμη γιὰ τὶς μεγάλες ἐργασίες τῆς φρεγάτας, ἦταν σχεδὸν ἑτοιμὴ. Ἡλεκτρικὸς τηλεγράφος, κι' ἄλλος ὀπτικὸς με καθρέφτες, λειτουργοῦσαν μεταξύ τῶν δέκα βιομηχανικῶν συνοικισμῶν. Ἀκόμα καὶ δρόμος εἶχε χαραχθεῖ ἀπὸ τὸ μεταλλεῖο ὡς τὸν ὄρμο.

Ἀλλὰ κι' οἱ γεωργικὲς ἐργασίες δὲν πῆγαιναν πίσω. Εἶχαν τώρα ἀρκετὸ σιτάρι, ἀν' ὅχι γιὰ καθημερινή χρῆση, ἀλλὰ τουλάχιστο γιὰ νὰ κάνουν κάπου-κάπου κανένα ψωμί ἢ καμιὰ πῆτα. Τὶς ἄλλες ἡμέρες ἀνακάτευαν τὸ ἀλεύρι με πολτὸ ἀπὸ κάστανά ἢ πατάτες.

Ἀκρὰ ἡσυχία καὶ τάξη βασιλεῦσε στὴ μικρὴ ἀποικία ὅπου ὅλοι ἦταν εὐχαριστημένοι — ὅλοι ἐκτὸς ἀπὸ τρεῖς: τὸν Κάζη, τὸν κ. Ρετὺ καὶ τὸν κ. Κλοακέν.

Μὰ γιατί ὁ Κάζης δὲν ἦταν εὐχαριστημένος; Μὲ κανένα τρόπο δὲν ἤθελε νὰ τὸ πῇ. Ἀλλὰ ἡ σκυθρωπὴ καὶ μελαγχολικὴ του ὄψη, τὰ γεμάτα μίσος βλέμματα ποὺ ἔρριχνε στὴν πλάκα τοῦ Κανδαχάρ, κάθε φορὰ ποὺ τὴν ἐβγαζε ὁ κ. Κλοακέν, καθὼς κι' ἡ ἐξαιρετικὴ του μέριμνα γιὰ τὴν ἀσφάλεια τῆς Ἀνθῆς καὶ τοῦ Χάνδου, ὅλ' αὐτὰ μαρτυροῦσαν πὼς δὲν ἦταν πιὰ ἡσυχός. Προαισθανόταν, φαίνεται, κάποιο κίνδυνον — τὸν μυρίζονταν, ἤθελαν, σὰν τὸ κυνηγετικὸ σκυλὶ. Κι' αὐτὴ ἡ ἀνησυχία τὸν βασάνιζε.

Κι' ἡ αἰτία τῆς στενοχώριας, τῆς λύπης τοῦ κ. Ρετὺ; Ἰδοὺ. Ἄν κι' ἐρεῖν ὅσον σ' ὅλο τὸ νησί, δὲν ἀνακάλυψαν οὔτε ἴχνος χαλκοῦ. Ἐπειδὴ ὅμως χρειάζονταν ἀπολύτως γιὰ τὶς ἀτμομηχανὲς καὶ τὶς ἡλεκτρικὲς στήλες, ὁ Παῦλος ἐπρότεινε νὰ χρησιμοποιήσουν τὰ χάλκινα ὄργανα τῆς μπάντας καὶ τὸ συμβούλιο δέχθηκε τὴν πρόταση. Γι' αὐτὸ ἦταν περίλυπος ἕως θανάτου ὁ ἀρχιμουσικός. Συλλογίζεταν πὼς μιὰ μέρα θὰ τοῦ ἔλυωναν τὰ ὠραία του χάλκινα ὄργανα, τὶς σάλπιγγες, τὶς τρέμπες, καὶ θὰ τοῦ ἄφιναν μόνον τὰ ξύλινα. Τὶ ὠραία μπάντα ποὺ θὰ εἶχε με κλαρίνα, με φλόουτα, με πίφερα καὶ με γκρανκάσσα!

Ἀς ἴδουμε τέλος καὶ τὴ θλίψη τοῦ κ. Κλοακέν. Κι' αὐτὴ με τὸ ἐπαγγελμὰ του εἶχε σχέση. Ὁ ἀρ-

χαιολόγος ἔδλεπε πὼς τὸ νησί κανένα ἀρχαιολογικὸ ἐνδιαφέρον δὲν παροῦσίαζε. Κατάντησε νὰ μελετᾷ μόνον τὴν πλάκα του, ποὺ τὴν εἶχε μᾶθει πιὰ ἀπέξω. Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὴ, τίποτ' ἄλλο δὲν ὑπῆρχε σ' ὅλο τὸ νησί. Οὐτ' ἐπιγραφή, οὔτε πάπυρος, οὔτε μετάλιο, οὔτε νόμισμα. Κι' ὁ Παῦλος θριάμβευε:

— Τί κάνει τώρα ἡ ἀρχαιολογία; τοῦ ἔλεγε. Βέβαια ποὺ αὐτὴ δὲν θὰ μᾶς ἐβγαζε ποτὲ ἀπὸ δῶ. Εὐτυχῶς ὑπάρχουν καὶ χρησιμώτερες ἐπιστήμες.

«Ἐχει δίκιο — συλλογίζεταν ὁ καϊμένος ὁ κ. Κλοακέν. Ἄν γινόντουσαν φυτολόγος ἢ ὀρυκτολόγος, θάχα τουλάχιστο καὶ τώρα μιὰ ἀσχολία, μιὰ διασκέδαση...

Ὡστόσο ἡ τύχη τοῦ ἔδειξε σὲ λίγο πὼς ἄδικα εἶχε προσφέρει αὐτὴ τὴ βλασημεία, ἄδικα εἶχε ἀπαρνηθῇ τὴ μὴν τῆς ζωῆς του λατρεία.

Μιὰ μέρα, ἐργάτες, σκάδοντας στὴν ἀκρογιαλιά, ἀνακάλυψαν ἕνα χοντρὸ κομμάτι ξύλο, σὰν πάσσαλο, σὰ δοκάρη, ποὺ φαίνονταν καθαρὰ καμωμένο, ἐπεξεργασμένο ἀπὸ χερί ἀνθρώπου. Καὶ πρῶτα-πρῶτα ὁ πάσσαλος αὐτὸς ἦταν κανονικὰ τετραγωνισμένος· δεύτερο, καὶ στὶς τέσσερές του πλευρὲς εἶχε κάτι χαρακιές ἢ ἐντομὲς εὐδιάκριτες, καὶ με κάποια μέθοδο, με κάποιο σύστημα καμωμένες καὶ τρίτο, σὲ μιὰν ἀκριά διακρίνονταν ἀκόμα τὰ ἴχνη δυὸ γραμμάτων, Ν. Δ., χαραγμένων ἀπὸ πολὺν καιρὸ στὸ ξύλο, καὶ πάνω ἀπ' αὐτὰ τὰ γράμματα ὁ ἀριθμὸς 9.

Ἡ ὄψη τοῦ εὐρήματος ἔδειχνε τὴ μεγάλη του ἡλικία. Μαῦρο σὰν ἀπανθρακωμένο, φαίνονταν πὼς εἶχε μείνει πολλὰ, πολλὰ χρόνια θαμμένο στὴ γῆ. Οἱ ἐργάτες τὸ κοίταξαν μιὰ στιγμὴ καὶ τὸ πέταξαν λέγοντας:

— Νὰ κι' ἄλλο λείψανον ἀπὸ κανένα παλιὸ ναυάγιο.

Καθένας, βλέποντάς το, τὸ ἴδιο θὰ σκεπτόταν, τὸ ἴδιο θὰ ἔκανε.

Ὅχι ὅμως κι' ὁ κ. Κλοακέν.

Μόλις ἔμαθε γιὰ τὸ «ἀσήμαντο» εὑρημα, ἔτρεξε, τὸ σήκωσε, τὸ κοίταξε λίγες στιγμὲς καί, βέβαιος πὼς κάτι σπουδαῖο ἀνακαλύφθηκε, τὸ κουδάλισε στὴν κατοικία του, τὸ καθάρισε κι' ἄρχισε νὰ τὸ ἐξετάζη προσεχτικὰ.

Τὴν προσοχή του κίνησαν προπάντων οἱ χαρακιές. Τί νὰ σήμαιναν ἄραγε; Ἐστὶ πρώτη φορὰ στὸ νησί ἔκεινο ὁ κ. Κλοακέν δοκίμαζε τὴ χαρὰ ἐκείνη ποὺ τὸν ἔπαινε κάθε φορὰ ποὺ εἶχε νὰ διαβάσῃ καμιὰ ἀρχαία ἐπιγραφή, νὰ λύσῃ κανέναν ἀρχαιολογικὸ γρίφο.

«Αὐτὲς οἱ ἐντομὲς — ἔλεγε μέσα του — εἶναι χαραγμένες με κάποια τάξη: ἔξη μικρές, μιὰ μεγάλη... ἔξη μικρές, μιὰ μεγάλη καὶ καθέξῃς... Μὰ εἶναι φανερό πὼς ἀντιπροσωπεύουν τὶς ἑπτὰ ἡμέρες τῆς ἐβδομάδας. Οἱ μικρὲς εἶναι οἱ ἔξη καθημερινές, ἡ μεγάλη εἶναι ἡ Κυριακή... Κάθε τριάντα ἢ τριανταμία τέτοιες ἐντομὲς, ὑπάρχει μιὰ ἀκόμα μεγαλύτερη, πέρα-πέρα. Εἶναι βέβαια τὸ τέλος τοῦ μηνός...»

(Ἀκολουθεῖ) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΑ ΒΕΡΙΚΟΚΑ ΤΟΥ ΧΟΤΖΑ

Ὁ Νασραντίν-χότζας μαθαίνοντας στὸ χωριὸ του πὼς στὸ Ἰκόνιο — τὴν πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας του — ἦρθε καινούργιος πασὰς καὶ θέλοντας νὰ πιάσῃ σχέση μαζὶ του, μπῆκε στὸ περιβόλι του, ποὺ εἶταν φυτεμένη μιὰ βερικοκιά μεγάλη κι' ἔκανε χοντρά καὶ νόστιμα βερικοκα, γέμισε ἕνα μεγάλο καλάθι καὶ ξεκίνησε, νὰ τὸ πᾶν δῶρο στὸν καινούργιο πασά.

Ὅταν ἔφτασε στὸ παλάτι τοῦ πασά, τὸν κρατήσανε μπροστὰ στὴν πόρτα, γιὰ νὰ εἰδοποιήσουνε μέσα. Ὅσοι ὅμως ἦσαν ἐκεῖ πῆραν ὁ καθένας τους ἀπὸ ἕνα βερικοκο, γιὰ νὰ δοκιμάσουν.

— Μὴν τὰ τρώτε, ἀδερφέ μου, καὶ θὰ πᾶνε δῶρα στὸν πασά; φώναξε ὁ χότζας, ἀλλὰ ποῖος τὸν ἀκούγε. Τέλος εὐδοκήσανε νὰ τὸν ἀφίσουνε νὰ περάσῃ μέσα, ἀλλὰ ἀπὸ κάθε δωμάτιο ποὺ περνοῦσε, δοκίμαζε ὁ κάθε πορτιέρης ἀπὸ ἕνα δυὸ βερικοκα, ὥστε ὅταν ἔφτασε μπροστὰ στὸ δωμάτιο τοῦ πασά, τὸ καλάθι δὲν εἶχε σχεδὸν βερικοκα.

— Ποῦ πᾶς; τὸν ρώτησε ὁ πορτιέρης τοῦ πασά.

— Πᾶω αὐτὰ τὰ βερικοκα δῶρο στὸν πασά.

— Μὰ δὲν ντράπηκες νὰ φέρῃς τόσο λίγα βερικοκα, δὲ γέμιζες τουλάχιστο τὸ καλάθι; Ἐχῆς καμιὰν ἄλλη δουλειὰ μέσα;

— Ὅχι, ἀδερφέ μου, τί νάχω;

— Ἐ, τότες αὐτὸ δὲν εἶναι δῶρο γιὰ ἕνα πασά, πῆγαινε ξαναγέμισε τὸ καλάθι σου κι' ἔλα αὐριο.

— Μὰ κι' αὐριο νάρθω, οἱ ἀνθρωποι τοῦ παλατιοῦ τὰ ἴδια θὰ μοῦ κάνουν.

— Ἐ, τότε μὴν ἔρχεσαι καθόλου.

— Μὰ πὼς γίνεται αὐτὸ ποὺ λές;

— Καὶ τί, θὰ τοῦ δώσῃς τοῦ πασά αὐτὸ τὸ χωριάκι τοῦ καλῆθι;

Ὁ πασὰς, ἀκούοντας ἀπὸ μέσα τὴ φιλονικία, βγήκε ὅξω νὰ μάθῃ τί συμβαίνει.

ΤΟ ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΚΖ'. — Οἱ Ἀραπάδες

Ὁ Μπέμπης ἔνοιωσε μεγάλη χαρὰ τὴ στιγμὴ ποὺ τὰ γυμνά του πόδια πᾶτησαν τὸ ζεστὸ ἐκεῖνο ἄμμο. Ἦταν χῶμα, ἦταν γῆ, ἦταν στεριά! Τὸ παιδί εἶχε γλυτώσει ἀπ' τὴ θάλασσα με τοὺς τόσοις κινδύνους. Θὰ εἶχε ὅμως λιγώτερος ἢ στεριά;...

Ἐ, αὐτὸ θὰ τὸβλεπε σὲ λίγο. Κι' ἀφοῦ χοροπήδησε κάμποσο με τὸν ἄζορ στὴν ἐρημὴ ὀλωσιόλου ἀκρογιαλιά, προχώρησε με μεγάλες προφυλάξεις πρὸς τὸ δάσος.

Στάθηκε κάτω ἀπ' τὰ πρῶτα δέντρα καὶ κοίταξε μέσα ὡς ποὺ ἔφτανε τὸ μάτι του. Ἡ ἴδια ἐρημία. Οὔτε ζῶο φαίνονταν, οὔτε ἀνθρώπος. Πῆρε τότε θάρρος, προχώρησε ἀκόμα καὶ σκαρφάλωσε σ' ἕνα δέντρο φορτωμένο καρπούς. Ἦταν μεγάλοι καὶ κίτρινοι σὰν πεπονάκια. Κι' ἐπειδὴ ὁ Μπέμπης ἔνοιωσε τότε πείνα, ἔκοψε ἕν' ἀπὸ κεῖνα τὰ πεπονάκια, τὸ ξεφλούδισε ἔυκολα, ἔροῖξε τὶς φλούδες χάμω γιὰ τὸν ἄζορ, κι' ἄρχισε νὰ τρώῃ καὶ νὰ πίνῃ. Ναι, καὶ νὰ πίνῃ, γιατί τὸ πεπονάκι ἐκεῖνο, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄσπρη καὶ γλυκεῖά του ψίχα, εἶχε μέσα κι' ἕνα νερὸ δροσερό, γλυκὸ κι' εὐωδιασμένο.

Ἀξαφνὰ, ἀκουσε ἀπὸ κάτω τὸν ἄζορ νὰ γρυλλίξῃ ἀπειλητικὰ, ἔπειτα καὶ νὰ γανγίξῃ ἄγρια. Ἐσκυψε νὰ ἰδῇ τί συμβαίνει, κι' εἶδε — ὦ, φοίκη! — δυὸ Ἀραπάδες μισόγυμνους, ποὺ περίμεναν κάτω ἀπ' τὸ δέντρο γιὰ νὰ κατεβῇ καὶ νὰ τὸν τσακώσουν! Τοῦ ἔγεναν μάλιστα με τὰ χεῖρά τους καὶ με τὰ κεφάλια τους, σὰ νὰ τοῦλεγαν: «Κατέβα!... κατέβα γρήγορα!»

Μ' ὅλο τοῦ ὅμως τὸ φόβο, ὁ Μπέμπης παρατήρησε πὼς τὰ γνεψίματα αὐτὰ τῶν Ἀραπῶν δὲν ἦταν καθόλου ἐχθρικά. Ἀπεναντίας ἦταν φιλικώτατα κι' ἔδειχναν μάλιστα καὶ μεγάλη χαρὰ. Ἐστὶ ὁ Μπέμπης πῆρε θάρρος κι' ἀποφάσισε νὰ κατεβῇ.

Ἄλλωστε μπορούσε νὰ κάμῃ κι' ἄλλοιως; Ἄν δὲν κατέβαινε αὐτὸς, θὰνέβαιναν οἱ Ἀραπάδες. Μήπως δὲν εἶχαν κι' αὐτοὶ χεῖρια καὶ πόδια;... Ἀ, τί καλά ποὺ ἔκαμε καὶ κατέβηκε! Οἱ Ἀραπάδες τὸν δέχθηκαν στὴν ἀγκαλιά τους κι' ἄρχισαν νὰ τὸν χαϊδεύουν, νὰ τὸν φιλοῦν καὶ νὰ τοῦ λένε λόγια ποὺ δὲν τὰ καταλάβαινε, μὰ ποὺ χωρὶς ἄλλο θάταν λόγια καλά. Μὰ κι' ὁ ἄζορ εἶχε πάφει νὰ γανγίξῃ καὶ κουνούσε τὴν οὐρά του. Θὰ κατάλαβε κι' ὁ σκύλος πὼς οἱ Ἀραπάδες ἐκεῖνοι ἦταν φίλοι κι' εἶχαν τὴν καλὴ διάθεση νὰ τοὺς περιποιηθοῦν, νὰ τοὺς φιλοξενήσουν.

Πραγματικῶς, πῆραν ἀγκαλιά τὸ Μπέμπη καὶ τὸν πῆγαν σὲ μιὰ ἀχρονία καλὴ, ποὺ ἦταν τοιγυρισμένη ἀπὸ φοινικὲς κι' ἄλλα παρᾶνενα δένδρα. Ἐκεῖ τοῦ ἔβγαλαν τὰ ρούχα του, τοῦ ἔβαλαν μόνον μιὰ μικρὴ μπροστέλλα, ὅπως φοροῦσαν κι' ἐκεῖνοι, καὶ τὸν στόλισαν με γιορντάνια καὶ με βραχιόλια ἀπὸ πολύχρωμες χάντρες. Ὁ Μπέμπης κατάλαβε πὼς,

Ὁ χότζας με λίγα λόγια εἶπε τὴν ὑπόθεσιν κι' ὁ πασὰς γελώντας τὸν ρώτησε:

— Καὶ τί θέλεις τώρα ἀπὸ μένα;

— Θέλω, πασὰ μου, νὰ μοῦ δώσῃς ἕνα τσεκούρι, γιὰ νὰ κόψω τὴ βερικοκιά τοῦ περιβολιοῦ μου, γιατί πιθανὸν κ' οἱ ἀπόγονοί μου νὰ πάθουν τὰ ἴδια, μιὰ ποὺ οἱ ἄρχοντες θὰ κάθονται πάντα σὲ παλάτια καὶ οἱ πόρτες τους θὰ ἔχουνε φύλακες σὰν τοὺς δικούς σου.

Ὁ πασὰς γέλασε με τὴν καρδιά του, πῆρε μέσα τὸ Νασραντίν χότζα, τὸν ἐγνώρισε καλὰ καὶ κατόπι τὸν ἔστειλε στὸ χωριὸ του με πολλὰ φιλοδωρήματα.

Μ. ΦΙΛΗΝΤΑΣ

ΑΡΑΒΙΚΑ ΓΝΩΜΙΚΑ

[Μετάφρ. Σ. Π. ΠΕΤΡΙΔΗ]

Στὴν κόλαση βεντάγια δὲν ὑπάρχει.

Μόνον ἐκεῖνος ποὺ χτυπᾷ μιὰ πόρτα παίρνει ἀπάντησιν.

Κι' ἡ μοῖρα θὰ σὲ βαρεθῇ ἂν τῆς πολυκλαφτῆς στὸν κόρφο.

Ἄν τὸ κοράκι σ' ὀδηγῇ, μονάχα σὲ ψοφίμια θὰ σὲ πᾶν.

Σπαταλαίει τὸ μαστίχι καὶ προσέχει τὸ καλάθι.

Ὅποιος δὲν ξέρει πὼς νὰ ξεδέψῃ τὰ λεφτά του, γιατί δὲν ἀγοράζει περιστέρια νὰ τὰ ξαπολάη;

Ὅποιος σοῦ φέρνει τὰ λόγια τῶν ἄλλων θὰ τοὺς πᾶν καὶ τὰ δικά σου.

Νὰ φοβάσαι ὅποιον δὲν φοβάται Θεό.

Ἄν φοβάσαι, μὴ μιλάς. Μ' ἂν μιλήσῃς, μὴ φοβάσαι πιὰ.

Ἄν θέλῃς νὰ γευθῇς καλύτερα τὴ γλύκα τοῦ χουρμά, δός τον σ' ἕνα φτωχό.

Κάλλιο γέρο-γάϊδαρος δικός σου παρὰ νιὸ ἄλογο ξένο.

Ἡ τεμπελιά δὲν θὰ γνωρίσῃ ποτὲ τί γλύκα ἔχει τὸ μέλι.

Καλὰ ξέρει νὰ σὲ ξύσῃ τὸ δικό σου μόνον νύχι.

Ἄν εἶσαι πρίγκιπας ἐσύ, ἂν εἶμαι πρίγκιπας κι' ἐγώ, τοὺς χοίρους τότε ποῖος θὰ τοὺς βοσκήσῃ;

[Ἀπὸ τὸν «Αἰγυπτίωτην Ἑλληνα»]

για περιποίηση, θέλησαν να τον ντύσουν με τη μόδα του τόπου, αλλά και ταιριαστά με το κλίμα, γιατί εκεί έκανε μεγάλη ζέση και τα ρούχα ήταν δλωσδιόλου περιττά. Έπειτα του έδωσαν γάλα, κρέας ψητό, μπανάνες, καρύδια και κρύο νερό απ' το ποταμάκι που έρρεε λίγο πιο μακριά απ' την καλύβα. Έρριξαν μερικά κόκκαλα και του Άζορ, που τους είχε ακολουθήσει στην καλύβα. Και τους άφησαν να αναπαυθούν, να κοιμηθούν και τελοςπάντων να κάμουν ό,τι θέλουν.

Ο Μπέμπης ξαπλώθηκε πάνω στο άχυρο και κοντά του ο σκύλος.

«Πώς σου φάνηκαν αυτά, καλέ μου Άζορ; άρχισε να του λέει. Βεβαίως θα βρισκόμαστε στην Αφρική, μά πόσα με σ'α χέρια καλών Άραπάδων, που δεν σφάζουν και δεν τρώνε τους ναυαγούς, παρ' απεναντίας τους περιποιούνται. Ναι, αλλά πώς θα γυρίσουμε στην Ελλάδα; Θα περάσει ποτέ καράβι απ' αυτή την έρημιά; Η μπορούμε να φύγουμε από δω, να πάμε με τα πόδια σ' άλλο μέρος, σ'ε καμιά πόλη με λιμάνι; Οι Άραπάδες, βλέπεις, δεν ξέρουν τη γλώσσα μας ούτ' εμείς τη δική τους. Άλλοιώτικα θα τους έλεγα την ιστορία μου και θα τους παρακαλούσα να με συμβουλέψουν πώς να κάμω, για να γυρίσω στην Ελλάδα. Καλοί άνθρωποι καθώς είναι, θα με πηγαιναν οι ίδιοι στην πιο κοντινή πόλη με λιμάνι—και ξέρω πώς ή Αφρική έχει τέτοιες πολλές—κι' εκεί θα βρίσκαμε βαπόρι ή καράβι για την Ελλάδα. Άλλα πώς να τα πω αυτά στους Άραπάδες; Με γνεψίματα; με νοήματα; Θα προσπαθήσω, μά δεν πιστεύω να με καταλάβουν. Άς είναι, άς κοιμηθούμε τώρα που είμαστε κουρασμένοι, και θα ιδούμε τί θα γίνει ύστερα...»

Σε λίγο, ο Μπέμπης κι' ο Άζορ κοιμόνταν μακάρια. Κανένας δεν τους ένόλησε στον ύπνο τους. Ούτε άνθρωπος, ούτε ζώο, ούτε έντομο. Μόνο σ'άν ξύπνησε, ο Μπέμπης είδε μια μαϊμού, που κρυφοκοίταζε απ' την πόρτα της καλύβας χωρίς να τολμά να μπή μέσα.

—Ά, τί χαριτωμένη μαϊμουδίτσα! φώναξε. Έλα δω! Έλα δω!... Κι' έτρεξε για να την ιδεί από κοντά, ή και να την πιάσει αν στεκόταν. Μά πού να σταθή ή μαϊμού! Έτρεξε κι' αυτή και σκαρφάλωσε σ' ένα δέντρο απέξω απ' την καλύβα. Ο Μπέμπης την κοίταζε και της μιλούσε από κάτω. Κι' εκείνη του έκανε ένα σωρό άστείες γκριμάτσες και χειρονομίες, ως που πήδησε σ' άλλο δέντρο, κι' από κεϊ σ' άλλο, και χάθηκε.

Ο Μπέμπης εξακολούθησε να τριγυρίζει μέσα στο δάσος, μαζί με τον Άζορ, μά χωρίς ναπομακρύνεται πολύ απ' την καλύβα. Είδε κι' άλλες μαϊμούδες που τον διασκέδασαν πολύ, και παπαγάλους, κι' άλλα πουλιά διάφορα, και πεταλούδες με μεγάλα λαμπρόχρωμα φτερά. Άλλα κανένα θηρίο, ούτε λιοντάρι, ούτε τίγρη, ούτε καν έλέφαντα.

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΕΝΑΣ ΛΙΟΝΤΑΡΗΣ

Μια μέρα, μπήκε σ' ένα κουρετό να ξυριστή κάποιος γνωστός λιονταρής—σά να λέμε ψευτοπαλληκαρής φαντασμένος.

Ο έξυπνος κουρέας, που τον ήξερε ή τον κατάλαβε, θέλησε να τον κάμει γούστο κι' ενώ ο λιονταρής καθότον περιμένοντας τη σειρά του, εκείνος άρχισε να λέει στον πελάτη που σαπούνιζε να τον ξυρίσει, πώς οι Σουλιώτες είναι τόσο παλληκάρια, ώστε ξουρίζονται χωρίς σαπουνάδα και δεν τους νοιάζει καθόλου αν τους πονάει το ξυράρι.

Ο λιονταρής μας, ακούγοντας για παλληκαρισμούς, τέντωσε ταυτί του και δεν έχασε λέξη απ' την ομιλία του κουρέα. Αυτό δά ήθελε κι' εκείνος. Κι' άμα τελείωσε με τον άλλον, γύρισε στο λιονταρή: —Ορίστε, καπετάνιο μου, ή σειρά σου!

Ο λιονταρής πήγε καμαρωτά—τόν είπαν και «καπετάνιο»!—και κάθισε στην πολυθρόνα παλληκαρίσια. Ο κουρέας του φόρεσε την πετσέτα, και, επιδεικτικά λιγάκι, άρχισε να ετοιμάζει σαπουνάδα.

—Ά, όχι! του φώναξε ο λιονταρής κι' εγώ Σουλιώτης είμαι... καταλαβαίνεις.

—Μάλιστα, μάλιστα, έκαμε ο κουρέας· δεν τ'έξερα, καπετάνιο μου, με συμπάθετε!

Κι' άρχισε να τον ξυρίζει χωρίς σαπουνάδα... Ο λιονταρής βάσταξε τον πόνο όσο μπόρεσε. Μά ήταν άβάσταχτος να πάρ' ή όργη! Και γρήγορα, βάζοντας το φιλότιμο στη μπάντα, κράτησε το χέρι του κουρέα και του είπε σιγά:

—Μά ξέρεις... δεν είμαι κι' ελωσδιόλου μέσ' από το Σοδλί... είμαι από ένα χωριό εκεί-κοντά. Βάλε μου και μένα λίγη σαπουνάδα!

Ο ΑΝ. ΝΙΑΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΒΑΛΤ

Η ΓΗ ΚΑΙ Ο ΚΟΜΗΤΗΣ

—Συνέχεια από το προηγ. και τέλος—

Κατά τ' άλλα δεν είμαι καθόλου φαντασμένη, ήθελα μόνο να σε κάμω προσεχτικό σε αυτό, πώς εγώ απ' όλα τ' άστέρια είμαι το πιο περίεργο. Κοίτα γύρω σου σ' όλο το διάστημα, όσο θέλεις μακριά, δέ θα βρής κανένα άστέρι που να μου μοιάζει. Κοίτα την Αφροδίτη που φαίνεται κεί άπάνω, και το Δία και τον Άρη και τ' άλλα, που απάράλλαχτα κινώ και γώ τρέχουν γύρω στον ήλιο. Κοίτα τις βαθείες μου θάλασσες, τα δάση μου με τα πεύκα, με τις φοινικίες.

—Νά σου πώ την αλήθεια, απ' όλα αυτά δεν μπορώ να δώ τίποτε. Με αυτό όμως δέ θέλω να πώ, πώς δεν είναι σωστά όσα λές. Μά μου φαίνεται πώς έχεις δόγυρά σου κάποια καταχνιά.

—Ά, ναι, είπε ή γή σαστισμένη, αυτή την ξέχασα ελωσδιόλου· είναι ή ατμόσφαιρά μου.

—Άκουσέ με, της λέει ο κομήτης· είναι επικίνδυνο όπως είσαι φρωμένη με μια φλούδα, με ανθρώπους και με ατμόσφαιρα.

—Κομήτη! του λέει ή γή με σοβαρότητα κι' αν γυρίζω γύρω στον ήλιο όπως και τ' άλλα τ' άστέρια, κι' αν είμαι ένα από τα πιο μικρότερα τους, μολαταύτα έχω την πεποίθηση πως κατά βάθος είμαι το κέντρο της οίκουμένης.

—Μά σένα σου βγήκε ή ψυχή! λέει ο κομήτης· δέ συνηθίζεις βέβαια να περηφανεύεσαι, καλό όμως θα ήταν να καθήσης λίγο να ξεκουραστής, πριν μάς πής την ιστορία σου ως το τέλος.

—Νά καθήσω! φώναξε ή γή· αν το έκανα, θα ήμουν στη στιγμή χαμένη. Αυτό άκριβώς είναι ή δουλειά μου, να τελειώσω άπάνω στην ώρα το δρόμο μου γύρω στον ήλιο. Και σου το λέω, πιστέψέ με, δεν είναι φέμα, είμαι το θαυμαστότερο απ' όλα τα άστέρια μόνο και μόνο για τους ανθρώπους μου. Έ! έ! τί σούρθε; θαρρώ μου φεύγεις.

—Καλά το κατάλαβες.

—Θεέ μου! είπε ή γή θλιμμένη· δεν μπορείς να μείνης έδω, κανένα δυο χρόνια; Ήταν τόσο καλή ή συντροφιά σου! Και πιστέψέ με, δεν είναι καθόλου ευχάριστο να πηγαίνω πάντα τον ίδιο δρόμο και να μην έχω άλλη συντροφιά από αυτό το κουτό φεγγάρι.

—Τό φεγγάρι; Τ' είναι πάλι αυτό;

—Ένας μικρός δορυφόρος, απο-

κρίθηκε ή γή. Τρέχει πάντα γύρω μου. Είναι ένα άπλοϊκό, άχάριστο άστέρι, που το τράβηξε κοντά μου, όταν παραστρατημένο χαζογύριζε μέσα στο διάστημα. Τώρα είναι δλωσδιόλου δβυσμένο και ξεκουτισμένο, κι' έπρεπε να το βάλουν στο φτωχοκομείο. Έδω όμως στα μέρη μας συνηθίζεται να περπατά κανείς με το δορυφόρο του. Ο Δίας, άγκαλά—έχει όχτώ· αυτό το πιά παραείναι!

—Έχε γιεί, της λέει ο κομήτης.

—Μά μείνε λιγάκι! είπε ή γή παρακαλώντας.

—Δεν μπορώ, πρέπει να πάω το δρόμο που μου είναι γραμμένος, και τώρα πρέπει να τρέξω γρηγορότερα. Έπειτα βαρέθηκα να σ' ακούω να μιλάς αιώνα για τον έαυτό σου.

—Πότε θα ξανάρθης; ρώτησε ή γή.

Ο κομήτης έφυγε πέρα με την ούρα κομμένη σε τρία.

—Σε τραχόνια χρόνια! φώναξε· γινόταν ολόένα μικρότερος, ώπου στο τέλος έγινε άφαντος.

—Αυτό είναι άστέρι μια φορά! είπε το φεγγάρι. Αυτός είναι δρόμος! Και τέτοια ούρα! Τέτοια ζωή αξίζει με την αλήθεια, κι' όχι να είσαι ένας φτωχός πλανήτης.

—Βεβαιότατα, είπε ή γή πρόσυχ· αξίζει σχεδόν τόσο, όσο κι' ή ζωή ενός φεγγαριού.

Μά το φεγγάρι ήταν πάλι γεμάτο, γέλασε καταφρονετικά και δεν είπε τίποτα.

Σε τραχόνια χρόνια ξανάρθε ο κομήτης. Η γή τον περίμενε με λαχτάρα, και μετρούσε ταχτικά τους δρόμους της γύρω στον ήλιο. Είχε στολιστή με μενεξέδες και όσα λουλούδια φέρνει ο Μάρτης. Όλοι οι άνθρωποι πρόσμεναν τον κομήτη, γιατί είχαν λογαριάσει πολύ σωστά το δρόμο του. Οι έξυπνοι χαίρονταν που θα έδλεπαν τόσο ώρατο και θαυμαστό πράμα, και οι κοίτοι ή έτρεμαν κρυμμένοι στα κρεβάτια τους ή έτρεχαν πέρα-δωθε άπελπισμένοι, και μεθούσαν κι' έκαναν και άλλες τέτοιες κουταμάρες.

—Νά ο κομήτης! φώναξαν οι πιο έξυπνοι, που είχαν άνεδη στους ψηλότερους πύργους και είχαν τα καλύτερα τηλεσκόπια.

—Νά ο κομήτης! είπε το φεγγάρι· ζήτω! τώρα θαχουμε γέλια και χαρές!

—Νά ο κομήτης! είπε κι' ή γή ευχαριστημένη. Και όταν αυτός άρμένιζε προς τα μέρη της μεγάλης λαμφοκοπώντας με τη μακριά ούρά του κομμένη σε τρία, τίνανε ή γή τη

σκούφια της, και βουνά από άγους γκρεμίστηκαν στις θάλασσες, κι' έκαμε τόσο κρύο, που οι κοίτοι σίγουρα περίμεναν το τέλος του κόσμου, και οι έξυπνοι ακόμα κουνούσαν τα κεφάλια τους.

—Καλημέρα, καλημέρα, κομήτη! του φώναξε ή γή, καλώς-ώρισε! καλώς-ώρισε! Πώς χαίρομαι που είσαι τόσο δροσερός κι' άχτινοδόλος!

Μά ο κομήτης δέ μίλησε μιλά.

—Τί διάβολο έπαθε ο κομήτης; λέει ή γή· άπορία. Νάγινε τάχα τόσο περήφανος, που να μη θέλη πιά να χαιρετήσει έναν παλιό του φίλο;

—Ίσως να μη σε είδε ακόμα, της λέει το φεγγάρι. Τό ξέρεις, είσαι, τόσο μικρή.

—Σώπα σύ, και κοίτα τη δουλειά σου! του λέει ή γή θυμωμένη. Σε λίγο ξαναφώναξε:

—Κομήτη! κομήτη! κομήτη!...

Μά ο κομήτης τραβούσε ήσυχα το δρόμο του, και δεν έβγαζε μιλά. Τώρα τρώαζε ή γή μήν τυχόν και προσπεράση, χωρίς να φλυαρήση λιγάκι μαζί του. Λίγο έλειψε να κλάψει. Μά δεν είναι και μικρό πράμα, να το συλλογίζεσαι με χαρά τραχόνια χρόνια τώρα πώς θα κουδεντιάσης μια φορά μ' έναν άνθρωπο, κι' αυτός άρχεται και να μη σου λέει στο τέλος ούτε μια καλημέρα.

—Άχ, άγαπημένο μου κομήτη, του λέει με παράπονο, δέ θα περάσης δά τόσο κοντά μου, χωρίς να με χαιρετήσεις! Είμαι ή παλιά σου φιλενάδα, ή γή· δέ με θυμάσαι πιά; Τώρα έχεις ταξιδέψει τόσα εκατομμύρια μίλια, δέν είναι όπως σου έλεγα; Δέν είναι αλήθεια, πώς δέ βρήκες πουθενά άλλο άστέρι σ'άν και μένα;

—Μπα! έκανε ο κομήτης καταφρονετικά.

—Τί; τί; του λέει ή γή, μη θέλοντας να τον πιστέψει. Θα ήθελα να μου έλεγες κάτι γι' αυτό. Μά ε,τι με κάνει και χαίρομαι πολύ, είναι που δέν έχασες τη μιλιά σου. Δοιπόν έλα, πές μου επί τέλους! Είδες πουθενά στο διάστημα τόσο θαυμάσιες θάλασσες, τόσο μεγαλόπρεπα δάση με πεύκα, με φοινικίες;

—Χά! χά! χά! γέλασε ο κομήτης.

—Ίσως ανθρώπους; ξαναρώτησε ή γή.

—Χά! χά! χά!

Ο κομήτης γελούσε τόσο, που τραναζόταν ή ούρα και το κεφάλι του, και ή γή άρχισε να προσβάλλεται από τόσο σοβαρά. Συλλογίστηκε να άδρισκε τίποτα, που να έκανε στον

κομήτη μεγάλη έντύπωση. Γι' αυτό τον ρώτησε ειρωνικά:

—Η μή τυχόν βρήκες και κουτούς; —Χά χά χά! Χά χά χά!

Τώρα γελούσε ο κομήτης τόσο δυνατά, που έέκαψε δλωσδιόλου το ένα κομμάτι από την ούρά του. Η γή κατατρόμαξε, κι' οι έξυπνοι άνθρωποι που κοίταζαν με τηλεσκόπια σάστισαν, γιατί ποτέ τους δέν είχαν δει παρόμοιο πράμα.

Μά ο κομήτης γελούσε, γελούσε αδιάκοπα. Τώρα ξέκοψε και το δεύτερο κομμάτι... ύστερα και το τρίτο... και σε λίγο σκορπίστηκε δλωσδιόλου σ' άνατολή και δύση. Τό διάστημα γέμισε από σπίθες που πετούσαν παντού· μερικές έπεσαν στη γή σά μεγάλα λιθάρια, κι' ένα έπεσε άπάνω στο κεφάλι ενός έξυπνου, ζούλισε κι' αυτόν και το τηλεσκόπιο και τους έκαμε πλάκα.

Μόλις τελείωσε αυτό το μεγαλόπρεπο πυροτέχνημα, δέν έδλεπες πιά από τόν κομήτη ούτε ένα σημάδι.

—Έσκασε από περηφάνεια, λέει ή γή. Μόνο λυπούμαι που πέθανε, πριν να μου πής τί είδε στο ταξίδι.

—Αλήθεια, κάτι θα μάθαινες και σύ, της λέει το φεγγάρι ειρωνικά, γιατί τώρα ίσα-ίσα ήταν πάλι γεμάτο.

—Τράβα!... του λέει ή γή θυμωμένη· άφησε τα λόγια κατά μέρος και κοίτα τη δουλειά σου. Τρέχα δεκατρείς φορές γύρω μου, ενώ εγώ θα τρέχω μια φορά γύρω στον ήλιο. Έχε το νού σου! Άλλιώς θα τα κάνω με σαλάτα με το ήμερολόγιο!

Μετάφρ. Α. ΔΕΛΑΜΟΥΖΟΥ

ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗ

Ένας κύκνος, που ζει σε μια λίμνη—σε μι' απόμηση λίμνη—μονάχος, ξεχασμένος απ' όλους, με θλίψη στα νερά της λιμνούλας κοιτάζει το ειδωλό του και μονολογεί:

Τα παιδάκια θυμάται, που ερχόνταν γελαστά, για να παίξουν μαζί του, τα ψωμάκια που οι νειές του πετούσαν τα καμάρια για την όμορφιά του—και με δδύνη τα μάτια σφαλά

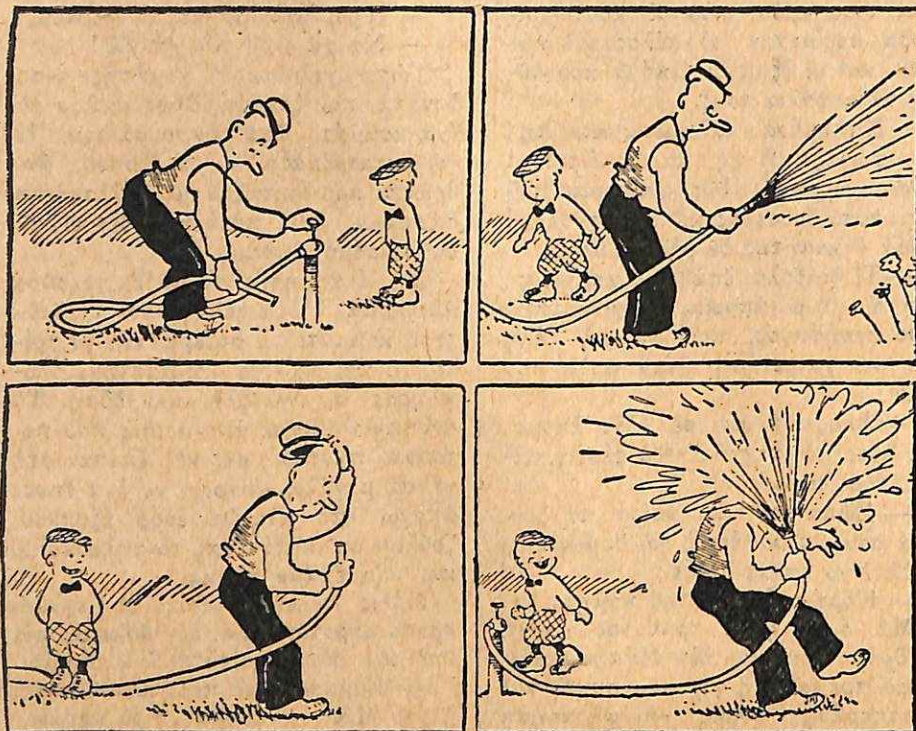
Μια νυμφαία είναι ή φίλη του τώρα πού, άπαθής, τον κοιτάζει ψυχρά. Συντροφιά του έχει ακόμα ένα βράχο, —κάποιο βράχο βαρύ, μολυβένιο. Κι' όλα γύρω σά σ' ύπνο βαθύ.

Άλλες λίμνες τραβούν τα παιδάκια πιο μεγάλες, με πάπες, με χήνες... Κεί βουτούν καϊκάκια, βαπόρια, βοτσαλάκια μαζεύουν, γελάνε... Μά δέ φτάνουν τα γέλια τους δώ.

Ένας κύκνος, που ζει σε μια λίμνη—σε μι' απόμηση λίμνη—όπως σκύβει μοναχά το κεφάλι, θαρρείς στα νερά της λιμνούλας κοιτάζει. Μά δέ βλέπει. Προσεύχεται ατόυ.

Κ. Π. ΔΕΥΚΑΙΤΗΣ

ΜΙΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΗ ΦΑΡΣΑ

ΑΣΤΕΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΕ 4 ΕΙΚΟΝΕΣ ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ

'Ανεκoinώθη από τον Μπίλ-Σπίλ

Ο ΑΣΠΡΟΣ ΛΥΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Τὴν ὥρα ἐκεῖνη περίμεναν νὰ περάσῃ ὁ «Μονόκερος» ἕνα ἀτμοκίνητο ποταμόπλοιο πὺ στεκόταν πάντοτε στὸ Που-Ντοάν, εἴτε ἀνέβαινε τὸ ποτάμι διευθυνόμενο στὸ Βιν-Τουί, εἴτε τὸ κατέβαινε ἔχοντας γιὰ τελευταῖο σταθμὸ τὸ Χανόϊ.

Ὁ «Μονόκερος» τὴν ὥρα διευθυνόταν στὸ Βιν-Τουί. Εἶχε φύγει ἀπὸ τὸ Βιέτρι νωρὶς τὸ πρωὶ καὶ θὰ περνοῦσε κατὰ τὴν δὴ ἀπὸ τὸ Που-Ντοάν ξεκινώντας ἀμέσως ὕστερα, γιὰ νὰ βρεθῇ προτοῦ νυχτώσῃ στὸ Τγιέν-Κουάγκ.

Τὴν ὁρισμένη ὥρα τὸ βαπόρι ἔφθασε.

Ἦταν ἕνα ἀρκετὰ ὠραῖο πλοῖο μὲ γέφυρα, μὲ καμπίνες, καπνιστήριο, τραπεζαρία, ἡλεκτρικὸ φῶς καὶ τόσες βολές, πὺ οἱ ἐπιβάτες τῆς πρώτης θέσεως, ἀνώτεροι ὑπάλληλοι, μανδάρινοι, ἀξιωματικοί, ἀσφαλῶς δὲν θὰ τὴς ἐβρίσκαν εὐκολὰ ἄλλοι.

Ὅσο γιὰ τοὺς ἐπιβάτες τῆς δευτέρας θέσεως, μικροποίκους, Κινέζους ἐμπόρους, ὑπαξιωματικούς, κι' αὐτοὶ βέβαια δὲν εἶχαν νὰ παραπονεθοῦν γιὰ τίποτε.

Ἐκεῖνοι πὺ βρίσκονταν κάπως

πὺ στενόχωρα ἦταν οἱ ἐπιβάτες τῆς τρίτης θέσεως, οἱ ἀπλοὶ στρατιῶτες. Ὅπωςδὴποτε ὅμως τὰ περνοῦσαν καλύτερα ἀπὸ τοὺς ἐπιβάτες τῆς τετάρτης—γιὰτὶ ὑπῆρχε καὶ τετάρτη θέση—ὅπου βρίσκονταν στοιβαγμένοι ἀνάκατα κουλίσ, ὑπηρέτες, χωριάτισσες, γεωργοί, μαζί μὲ τὴς ἀποσκευές καὶ τὰ ζῶα.

Τούτῃ τῇ φορᾷ ὁ «Μονόκερος» εἶχε πολὺ λίγους λευκοὺς ἐπιβάτες, ἀρκετοὺς κουλίσ καὶ κανένα Γάλλο στρατιώτη, μόνον μερικοὺς Ἀνναμίτες.

Τὸ πλοῖο πλεύρισε στὴν προκυμαία. Ἀρκετοὶ ἐπιβάτες ἀποβιβάστηκαν, ἄλλοι καινούργοι μπῆκαν μέσα.

Ὁ καπετάνιος ἦταν ἑτοιμὸς νὰ δώσῃ ἐντολὴ νὰ σαλπάρουν, ὅταν ὁ παλληκαρᾶς ἐκεῖνος πὺ ὡδήγοῦσε τὴν πομπήν τοῦ νεκροῦ σοφοῦ, ἄφισε τοὺς συντρόφους τοῦ πὺ στέκονταν στὸ μουράγιο, πλησίασε τὸν καπετάνιο καὶ ὑποκλίθηκε μπροστὰ τοῦ μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα πρὸς τὴν θέσιν.

— Προσκυνῶ, κύριε καπετάνιε, εἶπε, μανδάρινε τῶν καπετάνιων, ἀστρο τῶν ναυτικῶν. Εἶθε οἱ θεοὶ νὰ σοῦ δωρίζουν χιλιάδες χρόνια γιὰ νὰ ζοῦμε κι' ἐμεῖς τὰ ταπεινὰ σχολικία κάτω ἀπὸ τὴν σκιά τῆς καλοσύνης σου.

Ὁ καπετάνιος, ἕνας ἀγαθὸς Μαρσεγιέζος πὺ εἶχε γίνῃ καπετάνιος τοῦ γλυκοῦ νεροῦ γιὰτὶ στὸ ἀλμυρὸ τὸν ἐπίανε ἡ θάλασσα, δὲν ἤξερε ἄλλῃ γλῶσσα ἀπὸ τὰ γαλλικὰ καὶ μάλιστα τὰ μαρσεγιέζικα.

— Τί μοῦ τσαμπουνάει τοῦτος ὁ κοιταδᾶς; ἔκανε. Μπᾶς καὶ μὲ περνάει γιὰ τὸν ὑπερᾶτορα τοῦ Ἀννάμ, νὰ πάρῃ ἡ εὐχὴ νὰ πάρῃ.

Ἐνας καμαρωτὸς ἔτρεξε γιὰ νὰ κἀνῃ τὸ δραγουμάνο.

— Μεγάλε μανδάρινε, ἐξακολουθῇσε ὁ γιὸς τοῦ μακαρίτη, εἶσαι σὰν ἕνα λαμπερὸ λυχνάρι κρεμασμένο ἀπὸ τὸ θόλο τ' οὐρανοῦ πὺ φωτίζει καὶ τὸ πὺ ταπεινὸ σχολικί πὺ δέρεται στὴ γῆ. Εἶσαι σὰν ἕνα εὐεργετικὸ σύννεφο πὺ ὑψώνεται στὰ μεσοῦρανα καὶ ρίχνει μιὰ εὐεργετικὴ βροχή γιὰ νὰ δροσίῃ καὶ τὰ πὺ ἀσήμαντα παλιόχορτα.

— Βρέ, βρέ, βρέ! Ἐχεις κι' ἄλλα ἀκόμη νὰ μοῦ πῆς;

— Μεγάλε μανδάρινε, ἔχω νὰ σοῦ ζητήσω μιὰ χάρη.

— Αἰντε, πᾶς τὴν. πᾶς τὴν γρήγορα! εἶπε ὁ Μαρσεγιέζος.

— Ὁ πατέρας μου μᾶς ἄφισε χρόνους. Διαλέξαμε τὴ σημερινὴ μέρα γιὰ νὰ τὸν πᾶμε στὸ Βιν-Τουί ὅπου εἶναι θαμμένοι κι' οἱ πρόγονοί μας κι' ὅπου μᾶς ζήτησε κι' ὁ ἴδιος νὰ τὸν θάψουμε. Μποροῦμε νὰ τὸν φέρουμε στὸ πλοῖο καὶ νὰ μπαρκάρουμε κι' ἐμεῖς μαζί, δηλαδή τὰ παιδιὰ του, τ' ἀδέλφια του, οἱ ξάδερφοί του καὶ τ' ἀνίψια του;

— Ὁραῖο φορτίο μὰ τὴν ἀλήθεια. Καὶ πὺ θὰ τοὺς χῶσουμε ὅλους τοῦτους; ρώτησε τὸν λογιστὴ πὺ μαζί μ' αὐτὸν ἦταν ὁ μόνος λευκὸς τοῦ πληρώματος.

— Ἐχει ἀρκετὸν τόπο κάτω.

— Χμ! Ἀς ξεμπερδεύουμε γρήγορα τὸ λοιπὸν!

Ἡ πομπὴ ἀνέβηκε στὸ πλοῖο καὶ τὸ φέρετρο κατεβίστηκε στ' ἀμπάρι.

Ὑστερα ὁ μπόντζος, οἱ μοιρολογίστρες, κι' οἱ συγγένισσες τοῦ νεκροῦ κατέβηκαν ἑνὰ στὴν προκυμαία, μὰ οἱ γιοὶ κι' οἱ ξάδελφοι κι' οἱ ἀνιψοί, δεκαπέντε ἄνδρες ἐν ὄλῳ, ἔδωκαν εἰσιτήρια γιὰ τὸ Βιν-Τουί καὶ μαζεύτηκαν ὅλοι μαζί στὴν πλώρη σὲ μιὰ γωνία πὺ τοὺς εἶχαν παραχωρήσει.

Ὁ «Μονόκερος» σφύριξε.

Ὁ ἑλικὸς τοῦ ἄρχισε νὰ γυρίζῃ ἀργά, κι' ὕστερα γρηγορώτερα. Καὶ τὸ βαπόρι ἄρχισε ν' ἀπομακρύνεται.

Παρακάτω λιγάκι τὸ ποτάμι ἐνώνεται μὲ τὸν Κόκκινο ποταμὸ καὶ τὸ ρεῦμα γίνεται τόσο ὀρμητικὸ ὥστε τὸ πλοῖο ἀναγκαστικὰ εἶχε ἐπιβραδύνῃ τὴν πορεία του.

Εἶχαν ἀρχίσει ἄλλωστε νὰ μπαίνουν σὲ ὀρεινὴ περιοχή. Τὸ ποτάμι ἦταν βαθὺ μὰ οἱ ὄχθες τοῦ ἀπότομες καὶ τὸ ρεῦμα τοῦ ἀνώμαλο.

Ἐκτὸς ἀπ' αὐτό, κάθε τόσο συναντοῦσαν φορτία ξυλείας πὺ κατέβαιναν τὸν ποταμὸ, καΐκια κινέζικα, πύργους ἐλαφρὸς πὺ χοροπηδοῦσαν ἐπάνω στὰ κύματα τοῦ ποταμοῦ σὰν καρυδότσουφλα.

Ἀπὸ τὴν μιὰ καὶ τὴν ἄλλη ὄχθη ἦταν χτισμένα χωριάτοσπιτα, φτωχὲς ψάθινες καλύβες, κι' ἀπὸ κάθε πόρτα ἔβλεπε κανεὶς νὰ ξεπετάγονται στὸ ἀκουσμα τῆς μηχανῆς μισόγυμνα παιδιὰ πὺ ἔτρεχαν πίσω ἀπὸ τὸ πλοῖο, καὶ πὺ ἀπὸ συνήθεια ἀπλώναν τὸ χέρι τοῦς καὶ φώναζαν μ' ὀλη τους τὴ δύναμη, μ' ὄλο πὺ τὸ βαπόρι περνοῦσε τόσο μακριὰ ὥστε ἦταν ἀδύνατο νὰ τοὺς πετάξῃ κανεὶς τίποτε.

— Νά! Νά! Νά! Δὸς μου μιὰ πενταρίτσα, ἀφεντικό!

Ὁ οὐρανὸς πὺ ὡς τὰ χθὲς ἦταν συννεφιασμένος, σήμερα εἶχε ἐπιτέλους ξεαστερώσει κι' ὁ πλότος, ἕνας ἀξιὸς κινέζος ναυτικός, εἶχε ὑποσχεθεῖ στὸν καπετάνιο πὺς θὰ ἔφθαναν στὸ Τγιέν-Κονάγκ πρὶν ἀπὸ τὸ ἡλιοδασίλεμα.

— Ἀν μὲ κοροιδέψῃς, θὰ χάσῃς τὸ μεροδούλι σου, τὸν εἶχε φοβερίσει ὁ καπετάνιος. Γι' αὐτὸ ὁ πλότος πήγαινε μ' ὄλο τὸν ἀτμὸ κι' ἔβαζε ὄλη του τὴν τέχνη γιὰ ν' ἀποφεύγῃ τὴς συγκρούσεις μὲ τὴς βάρκες καὶ μὲ τὴς σχεδιές. Οἱ γάλλοι ἐπιβάτες ἦταν τώρα ὅλοι-ὅλοι δυὸ καὶ σκότωναν τὴν ὥρα τοὺς παίζοντας χαρτιά.

Οἱ στρατιῶτες κουδέντιαζαν μετὰ ξύ τοῦς. Ἦταν ἕνας κ' ἱ (δεκαῖνας) καὶ πέντ'—ἕξ στρατιωτάκια ἀδύνατα καὶ μικροκαμωμένα, ἀλλὰ ζωηρὰ κι' εὐθυμὰ σὰν τοὺς συναδέλφους τοὺς τοὺς γάλλους φαντάρους.

Οἱ κινέζοι ἔκαναν χωριστὴ παρέα γιὰτὶ δὲν καταδέχονταν νὰ ἔρθουν σὲ συνάφεια μὲ τοὺς Ἀνναμίτες ἐπιβάτες, πὺ τὰ μωρὰ τοὺς νιαούριζαν κι' οἱ γυναῖκες τοὺς βρίζουνταν μὲ τὸν καμαρωτὸ πὺ ἤθελε νὰ κἀνῃ τὸν ἀστεῖο κι' ἐκεῖ πὺ κατὰβρεχε τὸ κατὰστρωμα, τοὺς ἔδρεχε καὶ τοὺς μπόγους τοὺς πὺ εἶχαν διπλὰ καὶ τὰ φτωχικὰ φαγιά τοὺς.

Ὁ γιὸς τοῦ μακαρίτη, ὁ ψηλὸς παλληκαρᾶς κι' οἱ συγγενεῖς τοῦ ἦσαν καθισμένοι μπροστὰ στὴν πλώρη κι' ἔμεναν σκεπτικοὶ κι' ἀδιάφοροι σ' ὀλην αὐτὴ τὴ φασαρία. Τὴν ὥρα τοῦ τσαγιοῦ, ὁ γιὸς βρέθηκε ἐντελῶς τυχαῖα μπροστὰ στὸν καμαρωτὸ καὶ προσφῆρθηκε ν' ἀνεβάσῃ αὐτὸς στὸν πλότο τὸ δισκάκι μὲ τὸ ρύζι, τὴς μπα-

νάνες καὶ τὸ τσάι τοῦ. Ὁ καμαρωτὸς δὲν ἔφερε καμμιά ἀντίρρηση καὶ ὁ πλότος εὐχαρίστησε τὸν ὑποχρεωτικὸ ἐπιβάτη γιὰ τὸν κόπο τοῦ.

Ἡ ὥρα ἦταν τρεῖς.

Μισὴ ὥρα ἀργότερα ὁ «Μονόκερος» ἀναγκάστηκε νὰ διακόψῃ τὸ ταξίδι τοῦ.

Ὁ πλότος εἶχε ἀδιαθετῇ ξαφνικά.

Σκέφθηκαν πὺς δὲν θὰ ἦταν τίποτε σοβαρὸ· μιὰ ἀπλὴ στομαχικὴ διατάραξη.

Ὅσοις ὁ δυστυχισμένος ὁ νέος ὑπέφερε τόσο πολὺ, ὥστε ἀναγκάστηκε νὰ παρατήσῃ τὸ τιμόνι. Ἐνοιωθε ζάλη, τάση γιὰ ἐμετὸ καὶ στὸ τέλος κατέβηκε στὴν καμπίνα τοῦ. Ὁ καπετάνιος, ἐπειδὴ δὲν μπορούσε ν' ἀφίσῃ τὸ πλοῖο ἀκυβέρνητο, τὸ σταμάτησε καὶ ἀγκυροδόλησε στὴ δεξιὰ ὄχθη.

Μόνον ἕνας ἀξιὸς πλότος εἶναι ἱκανὸς νὰ κυβερνήσῃ ἕνα πλοῖο στὸν ὀρμητικὸ αὐτὸ ποταμὸ, πὺ ἔχει ἕνα πληθὸς ὑφάλους καὶ ἄγριο κι' ὀρμητικὸ ρεῦμα.

Περίμεναν ἀρκετὴ ὥρα.

Μ' ἀντὶ γιὰ καλύτερα ὁ πλότος πήγαινε χειρότερα.

Ἀρχισε νὰ ἔχῃ ἀνησυχητικὰ συμπτώματα πὺ ἔδειχναν ὅτι μπορεῖ νὰ εἶχε προσβληθεῖ ἀπὸ χολέρα.

Γιατρὸς στὸ πλοῖο δὲν ὑπῆρχε καὶ κόντευε νὰ νυχτώσῃ. Γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο, ὁ πλοίαρχος ἔβαλε ἕνα φύλλακα ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴν καμπίνα τοῦ ἀρρώστοῦ καὶ ἀπαγόρευσε κάθε ἐπικοινωνία γιὰ νὰ προφυλάξῃ τὸ πλῆ-

ρωμά τοῦ καὶ τοὺς ἐπιβάτες τοῦ ἀπὸ κάθε φόβο μεταδόσεως.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς ἀποίκους τὸν ρώτησε πότε λογάριάζαν νὰ ξεκινήσουν πάλι.

— Ἐ, πουλάκι μου, δὲν μοῦ τὸ λὲς τοῦ λόγου σου; ἔκανε ὁ ἀξιὸς Μαρσεγιέζος.

— Λοιπὸν ἐδῶ θὰ περάσουμε τὴ νύχτα;

— Θέλεις νὰ πάρῃς ἐσὺ τὸ τιμόνι; Λέω καὶ βάζουμε εὐθὺς ἀτμὸ.

— Ἀ, ὄχι, εὐχαριστῶ.

— Τὸ λοιπὸν, κἀνε σὰν καὶ μένα. Σταύρωσε τὰ χέρια σου καὶ μὴν μοῦ κλαουρίζεις.

Ὑστερα ἀπὸ αὐτὰ τὰ λόγια ὁ πλοίαρχος πήγε στὴν καμπίνα τοῦ καὶ ξαπλώθηκε νὰ κοιμηθῇ.

Ἀκούνητος ὁ «Μονόκερος» ἔμοιαζε τώρα σὰν ἕνα πελώριο θηρίο πὺ κοιμάται. Τὰ φῶτα ἔσβυσαν. Μέσα στὴν καμπίνα τοῦ ὁ πλότος εἶχε πᾶφει πιά νὰ σπαρταράῃ ἀπὸ τοὺς πόνους κι' εἶχε πέσει σὲ βαθὺ λήθαργο, πὺ ἔκανε ἀκόμη πὺ ὑποπτη τὴν ἀρρώστειά του.

Οἱ ἐπιβάτες, λευκοὶ καὶ ντόπιοι, τὸ πλήρωμα, ὅλοι εἶχαν ἀκολουθήσει τὸ παράδειγμα τοῦ καπετάνιου ἐκτὸς ἀπὸ τὸν νυκτοφρουρὸ πὺ ἀγρυπνοῦσε στὴ γέφυρα καὶ τὸν γιὸ τοῦ Ἀνναμίτη σοφοῦ, πὺ σιγὰ-σιγὰ κι' ἀθόρυβα κατέβηκε στ' ἀμπάρι ὅπου βρίσκονταν τὸ φέρετρο μὲ τὴ σεβάσμια σορὸ τοῦ πατέρα τοῦ.

Ἐνα καντηλάκι ἔκαιγε στὸ στενὸχωρὸ μικρὸ χώρισμα τοῦ ἀμπαριοῦ. Ὁ Ἀνναμίτης ἔδωκε ἀπὸ τὴν

Ὁ νεκρὸς εἶχε ἀνασηκωθεῖ ἀπὸ τὸ φέρετρο καὶ κοίταζε καθιστὸς τὸν δῆθεν γιὸ τοῦ. (Σελ. 404, στ. α'.)

τσέπη του ένα κατσαβίδι, και όπως το πρωί ο Μό μέσα στην καλύδα, έτσι τώρα κι' αυτός άρχισε να ξεβιδώνει τα καρφάκια που στερέωναν το σκέπασμα.

Τί σημαίνουν δλ' αυτά;

— Αν βρισκόταν κανένας αδιάκριτος να βάλει μέσα το κεφάλι του για να ιδεί και να ακούσει θα παρακολουθούσε μια παράξενη σκηνή.

Ο νεκρός είχε ανασηκωθεί από το φέρετρο και κοίταζε καθιστός τον δάσκαλο.

— Τσοό!

— Αρχηγέ!

(Ακολουθεί)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΘΟΡΑ

Αγαπητοί μου,

ΕΧΕΙ κι' ο Χίτλερ τους θιασώτες του, που εξακολουθούν να τον υπερασπίζονται και μετά τα φρικτά κακουργήματα που έκαμε τελευταία. Προχτές είδα μια φίλη μου κυρία, σοφή Έλληνίδα, που έμεινε σπουδάζοντας στη Γερμανία χρόνια.

— Δεν έχετε δίκιο για τον Χίτλερ, μου είπε. Βίαιος, μα έκαμε στη Γερμανία πολλά!

— Τό ξέρω, της αποκρίθηκα. Τό είπα τις προάλλες κι' ο Κάιζερ. Τόν συμφέρουν, βλέπετε, αυτά που έκαμε στη Γερμανία ο Χίτλερ. Να ιδούμε όμως αν συμφέρουν και την ίδια τη Γερμανία, και τόν πολιτισμό της, και τόν πολιτισμό γενικά. Στη Γερμανία βέβαια δεν τολμούν να μιλήσουν. Άλλα στον έξω κόσμο που δεν φοβούνται, ελοι φωνάζουν πως ο χιτλερισμός αποτελεί «άπειλή του πολιτισμού».

— Μήν ακούτε! είπε η κυρία. Ο Χίτλερ, στη Γερμανία έκαμε πολλά. Ήμουν εκεί όταν πήρε στα χέρια του την εξουσία, και ξέρω. Και πρώτα-πρώτα επέταξε την ανηθικότητα, τόν εκφυλισμό, τη διαφθορά. Απαγόρευσε, έκαψε όλα τάνήθικα βιβλία και διέλυσε όλους τους συλλόγους, που τους είχαν κάνει εκφυλισμένοι, διαπορευμένοι τάχα, με χίλιους ανήθικους, αντικειμενικούς σκοπούς.

— Με τη βία;

— Με τη βία βέβαια!

— Μ' αυτά τα πράγματα δεν γίνεται με τη βία.

— Νά όμως που έγιναν.

— Νομίζετε πως έγιναν, αλλά δεν έγινε τίποτα. Ο εκφυλισμός, η ανη-

θικότης, η διαφθορά, αν υπήρχαν, μένουν. Με το ναπαγορεύση, να διαλύση, να κάψει, ο τύραννος στη χώρα του κατέλυσε μόνο την ελευθερία της σκέψης. Δηλαδή αυτό τόν πολιτισμό της.

— Μα πολιτισμός ήταν η διαφθορά που επικρατούσε ως τότε στη Γερμανία;

— Όχι, κυρία μου, πολιτισμός δεν είναι η διαφθορά, απεναντίας! Άλλα κάθε πολιτισμός έχει και τη διαφθορά του. Είναι σαν τη σκιά που ακολουθεί το φως, ή σαν την πρόστυχη, τη μαύρη και λερωμένη πέτρα που έχει μέσα της τόν πολυτίμο κρύσταλλο. Είστε σοφή κι' αυτά τα ξέρετε καλύτερ' από μένα. Ο χωριάτης, ο έπαρχιώτης, όταν ακούη πως ζούν οι άνθρωποι στην πρωτεύουσα, φωνάζει: «ω, τί διαφθορά που βασιλεύει στην Αθήνα!» Άλλα η Αθήνα είναι πιδ πολιτισμένη απ' την έπαρχία, απ' το χωριό. Ο Αθηναίος, όταν ακούη πως ζούν οι άνθρωποι στο Παρίσι, φωνάζει: «ω, τί διαφθορά που βασιλεύει στην Εύρώπη!» Άλλα η Εύρώπη είναι πιδ πολιτισμένη από την Αθήνα. Όσο μεγαλύτερος είναι ο πολιτισμός ενός τόπου, τόσο μεγαλύτερη είν' εκεί και η διαφθορά, είτε η πραγματική, είτε εκείνη που μās φαίνεται. Άλλα τί σημαίνει; Πρέπει να σβύσουμε το φως επειδή κάνει και σκιές; Πρέπει να καταργήσουμε ταυτόκίνητα, τερόπλοια, επειδή έχουν και τα θύματά τους; Και πρέπει να καταλύσουμε την ελευθερία της σκέψης, να κάψουμε τα βιβλία των φιλοσόφων, ναπαγορεύσουμε στους διανοούμενους να μιλούν και να γράφουν, επειδή μερικοί άμυαλοι, παρεξηγώντας τα γραφόμενά τους, κάνουν δόγμα την ανηθικότητα και δίνουν στον εαυτό τους περισσότερες ελευθερίες απ' όσες επιτρέπονται;

— Άλλα όταν τόν κακό απλώνεται τόσο, ένας «έδηγός» της κοινωνίας, τού έθνους, δεν πρέπει να πάρη τα μέτρα του;

— Η βία δεν είναι το καλύτερο. Φέρνει μάλιστα τόν αντίθετο αποτέλεσμα. Διαδίδονται σ' έναν τόπο ιδέες ανήθικες, αντικειμενικές; Άς πολεμηθούν με βιβλία που να διαδίδουν ιδέες ηθικές. Απ' αυτή την αντίθεση, τη σύγκρουση, την πάλη των ιδεών—εάν όμως αφίνεται ελεύθερη—βγαίνει το φως της αλήθειας. Τελοιοποιούμε τα ηλεκτρικά μηχανήματα, για να μη γίνονται μ' αυτά πολλά δυστυχήματα; άλλοινο όμως αν, για να μην έχουμε θύματα, καταργούσαμε τόν ηλεκτρισμό! Στους

δρόμους των μεγαλουπόλεων, στα σταυροδρόμια, όπου η κίνηση είναι τόσο μεγάλη, βάζουμε έναν πόλισμαν να τή διευθύνη. Είναι σά να λέμε στους πεζούς: «Προσέχετε τ' αυτοκίνητα!» Όπου υπάρχουν ασκέπαστα σίδερρα ηλεκτρικού σιδηροδρόμου, γράφουμε: «Προσοχή! κίνδυνος-θάνατος!» Άλλοινο όμως αν, για να προφυλάξουμε τάχα τόν κόσμο, απαγορεύουμε κάθε τροχαία κίνηση, και βγάζουμε μια διαταγή: «Όλοι πρέπει να πηγαίνουν πεζή!» Πώς;

— Αυτό βέβαια... θάταν παραλογισμός.

— Άλλα κάτι τέτοιο έκαμε κι' ο Χίτλερ στη Γερμανία. Απαγόρευσε με τη βία κάθε ιδέα αντίθετη προς τις δικές του. Ούτε να γράφονται, ούτε να λέγονται, ούτε να συζητούνται σε συλλόγους. Άλλ' αυτό ακριβώς είναι η τυραννία κι' η κατάλυση τού πολιτισμού, που είναι πρώτα-πρώτα ελευθερία. Και γι' αυτό λένε ελοι πως ο χιτλερισμός απειλεί τόν πολιτισμό τού κόσμου.

— Υπερβολή!

— Καθόλου. Οι άνθρωποι βλέπουν μπροστά. Είναι κοινό μυστικό πως ο Χίτλερ φιλοδοξεί να κάμη ένα νέο πόλεμο για να νικήση η Γερμανία. Άς υποθέσουμε πως τόν κατορθώνει. Τί θά γίνει τότε; Τό χιτλερικό καθεστώς θά επικρατήση με τη βία σ' όλον τόν πολιτισμένο κόσμο. Παντού θά επιβληθούν τα ίδια πιεστικά μέτρα, ο ίδιος διωγμός των ιδεών. Θά καταλυθώ ο πολιτισμός κι' η Εύρώπη θά γυρίση στη βαρβαρότητα τού μεσαιώνα.

Αυτά είπα στη σοφή Έλληνίδα που μου υπερασπιζόταν τόν Χίτλερ. Δεν ξέρω αν την έπεισα, την είδα όμως να φεύγη συλλογισμένη...

Σας ασπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

Ο ΔΙΑΣ ΚΙ' Ο ΒΟΣΚΟΣ

Ένας βοσκός έχασε μια φορά κάποιο απ' τα μοσχάρια του και γύρεψε τη βοήθεια τού Δία.

— Μεγάλε θεέ, είπε, δέξτε μου τόν κλέφτη και γώ θά σοφ θυσιάσω ένα πρόβατο.

Ο Δίας άκουσε τη προσευχή του κι' έκαμε τόν κλέφτη να παρουσιασθώ μπροστά στον βοσκό:—ήταν ένα πελώριο λιοντάρι.

Κι' ο βοσκός τότε έπεσε στα γόνατα.

— Μεγάλε θεέ, παρακάλεσε, πάρε μακριά απ' έμέ τόν κλέφτη κι' εγώ θά σοφ θυσιάσω ένα βωδί!

(Μετάφραση)

ΚΩΣΤ. Χ. ΓΡΟΛΛΙΟΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

Όταν γλυκά, γαλήνια, θά πεθάνω Μήν κλάις το χαμό μου ο ουρανέ: Στην ψεύτικα τη ζήση μας άπάνω Δεν έκλαψε ποτέ κανείς για μέ...

Ός έζησα γλυκά στη μοναξιά μου Έτσι θά νάμαι πάλι κάτω κεί, Άνθη φωτιά θά βγούν στα χώματα μου Χωρίς καμιά φροντίδα μυστική.

Μήν κλάψετε για μέ' κάθε σας δάκρυ Τό χώμα θά βαράινη τόν νοπό, Θάμαι εύτυχης στοφ τάφου μου τήν Κανέν' απ' τη ζωή δέ θ' αγαπώ.

Όταν γλυκά τά μάτια μου θά κλείσω Μήν έρθη να μέ δη κανείς-κανείς. Δέ θά θηνώ για ό,τι άφίνω πίσω Καί, ο ουρανέ, ποτέ να μη θηνής.

Όταν μια μέρα ξάφνου θά πεθάνω Καί φύγης από μέσα μου, καίμει, Μήν κλάψετε: στη ζήση μου άπάνω Δεν έκλαψε ποτέ κανείς για μέ...

Πειγυπέσσα

Η ΕΥΤΥΧΙΑ ΤΟΥ

Περπατούσε σκυμμένος, βαστώντας στο δεξί του χέρι ένα καλάθι με αυγά. Κάθε λίγα βήματα άκουγόταν σβυσμένη κι' άτονη ή φωνή του, που διαλαλούσε τ' αυγά του. Ήταν πολύ φτωχικά ντυμένος, είχε άξυριστο τόν πρόσωπο και με δυσκολία έσεργε τα πόδια. Τού είχαν άσπρίσει τα μαλλιά και τόν έδειχναν γέρο αν και πραγματικά δεν είχε περάσει τα σαράντα πέντε. Βλέποντάς τον έτσι, θάλεγε ό,τι ο γέρος αυτός δεν είχε κανένα σκοπό στη ζωή του, ό,τι ζούσε όλοτα όλο δυστυχισμένος, ό,τι περίμενε από ώρα σε ώρα τόν χάρο για να γλυτώση από τόν μαρτύριο της ψεύτικης αυτής ζωής. Κι' όμως είχε κι' αυτός τις ελπίδες του, περίμενε κι' αυτός μια εύτυχισμένη ζωή στο μέλλον.

Ήταν ή ώρα δώδεκα όταν περνούσε κάτω από τόν σχολείο της συνοικίας του. Τό κουδούνι κίνη η στιγμή κτυπούσε. Η πόρτα άνοιξε κι' ένα κώμα από χαρούμενα παιδιά βγήκε χοροπηδώντας στα σκαλοπάτια. Υψωσε τόν βλέμμα του στο κτίριο κι' ή όψη του άμέσως άλλαξε. Ένα γλυκό χαμόγελο άνθισε στα όχρά του χείλη, και τόν βλέμμα του φαινόταν σαν κάποιον ν' αναζητούσε μέσα στη μάσα των παιδιών.

Ανάμεσα απ' αυτά τα παιδιά, ένα κοριτσάκι ένδεκα χρονών κι' ένα άγόρακι έννεα χρονών χωρίστηκαν από τη συντροφιά και με πηδηχτά βήματα διευθύνηκαν κατά τόν γέρο.

— Πατέρα, φώναξε τόν κοριτσάκι, όταν τόν πλησίασε, πήρα τόν έλεγχο μου. Έχω τέσσερα δεκάκια και όλα τάλλα έννιαρία, ένώ στον άλλο μου έλεγο είχα και όχτάκια και επτάκια.

— Κι' εγώ, πατέρα, πήρα τόν έλεγχο μου, είπε και τ' άγόρι. Έχω καλύτερους βαθμούς κι' εγώ από τόν πρώτο έλεγχο μου.

Στό πρόσωπο τού γέρου φάνηκαν καθαρά τά σημάδια της εύτυχίας, της χαράς. Τά σβυσμένα ως τη στιγμή έ-

κίνη και θολά μάτια του πήραν μια λάμψη, δυό χοντρά δάκρυα κύλησαν στα ρυτιδωμένα του μάγουλα κι' ένα εύτυχισμένο χαμόγελο άνθισε στα όχρά του χείλη.

Τό κοριτσάκι ξεφόρτωσε τόν πατέρα της από τόν καλάθι κι' οι τρεις μαζί εύτυχισμένοι ξεκίνησαν για τόν σπίτι τους.

Μοντεχρϊστος

ΣΙΜΟΥΝ

Μια μέρα ύστερα από δέκα ώρες πορεία στην καυτερή σκόνη. Έπειδή μόλις είχαμε φτάσει στην κατασκήνωση κοντά σ' ένα πηγάδι λασπερό και γλυφό, που έμας μās φάνηκε εξαίρετο, ο ύπολοχαγός με σκούνηξε ξαφνικά τη στιγμή που πήγα να ν' αναπαυθώ κάτω από τή σκηνή και μου λέγει δείχνοντας τήν άκρη τού όρίζοντα στο νοτιά.

— Δεν βλέπετε τίποτα εκεί κάτω;

Αφού κοίταξα άπάντησα:

— Πώς, ένα γκρίζο συννεφάκι.

Κι' ο ύπολοχαγός γελάοντας.

— Ε! καλά! κάτσε αυτό και ξακού-

λούθα να κοιτάς αυτό τόν συννεφάκι.

Εκπληκτός τόν ρώτησα τόν γιατί.

— Αν δεν γελιέμαι είναι ένας άνε-

μοστρόβιλος με άμμο που μās φθάνει.

Ήταν περίπου ή ώρα τέσσερις κι' ή ζέστη κρατούσε ακόμα στους σαργαντοκτώ βαθμούς κάτω από τή σκηνή. Ο αέρας φαινόταν να κοιμάται κάτω από τή λοξή κι' άναπόφορη φλόγα τού ήλιου. Κανένα άνσημα, καμιά κίνηση εκτός της κίνησης απ' τά σαγόνια των άλλων μας που έτρωγαν τόν κριθάρι τους και τόν σβυσμένα κρυφολήματα των Άραπάδων που έκατό βήματα πιδ μακριά έτοιμάζαν τόν φαί. Θάλαγε κανείς πως ήταν γύρω μας μια άλλη ζέστη εκτός της ζέστης τ' ούρανού, πιδ συγκεντρωμένη, πιδ πνιγνή σαν εκείνη που μās τυραννεί σε μια μεγάλη πυρκαϊά. Δεν ήταν αυτά τά διάπυρα φυσηματα, τά άποτομα και τά έπαναληπτικά αυτά χάδια της φωτιάς που προλέγουν προορνεύοντας τού Σιρόκου, άλλα μια μυστηριώδης έξαψη απ' όλα τά άτομα από πάν ό,τι ύφίσταται.

Έβλεπα τόν σύννεφο που μεγάλωνε γρήγορα ήταν τώρα ένα σταχτοκόκκινο λερωμένο κι' ανέβαινε πολύ ψηλά στο διάστημα. Υστερα ξετυλίχτηκε, άπλωσε, φάδυνε, όπως στις θύελλές μας στο Βορρά. Η αλήθεια είναι ό,τι δεν έδειχνε έντελώς τίποτα τόν εξαίρετικό.

Τέλος έφραξε όλο τόν Νοτιά. Η βάση του είχε ένα μαύρο θαμπό, ή χαλκόχρωμη κορφή του φαινόταν διάφανη. Μια μεγάλη φασαρία πίσω μου μ' έκανε να γυρίσω. Οι Άραπάδες είχαν κλείσει τη σκηνή μας και φόρτωναν γύρω της βαρείες πέτρες. Ο καθένας τους έτρεχε, φώναζε, σφάδαζε, χειρονομούσε μ' ένα τρόπο φοβισμένο που βλέπουμε σ' ένα στρατόπεδο σ' επίθεση.

Μου φάνηκε ξαφνικά πως ή μέρα έπεφτε. Σήκωσα τά μάτια μου στον ήλιο. Ήταν σκεπασμένος μ' ένα κίτρινο πέπλο και δεν φαινότανε πιδ παρά μια κηλίδα όχρη και στρογγυλή που έσβυνε γρήγορα.

Λοιπόν είδα ένα καταπληκτικό θέαμα. Όλος ο όρίζοντας προς τόν Νοτιά είχε εξαφανιστεί και μια συννεφώδης μάσα, που ανέβαινε ως τόν ζενιθ έρχόταν προς έμας σκεπάζοντας τά πράγματα, μικραίνοντας σε κάθε δευτερόλεπτο τόν όριο της όρασης, βυθίζοντας τά πάντα στο σκότος. Αδύοριμτα όπισθοχώρησα προς τή σκηνή. Ήταν καιρός. Τό Σιμούν σαν ένα ντουβάρκιτρινό κι' ύπερμετρο, μās άγγιζε. Έφθανε, αυτός ο τοίχος, με μια ταχύτητα ένός τραίνου δαιμονισμένου, κι' άπότομα μās έκλεισε σ' ένα παράφορο στροβίλισμα άμμου και άέρα, σε μια θύελλα άπιαστης γής, καυτερής, έκτυφλωτικής, βουερης. πνιγνής.

Η σκηνή μας βαστούσε απ' τις πελώριες πέτρες, τέντωνε, τρανταζόταν άπαισία, άλλα άντεχε. Η σκηνή των Σπαχίδων μας λιγώτερο στερεωμένη τραντάχθηκε μερικά λεπτά από τά τρομερά φυσήματα κι' ύστερα άξαφνα, ξεριζωμένη απ' τη γή χάθηκε μονοιάς στη νύχτα της κινούμενης σκόνης που μās κύκλωνε.

Δέ βλέπαμε πιδ τίποτα δέκα βήματα παραπέρα μέσα στο σκοτάδι της άμμου. Άναπνέαμε άμμο, πίναμε άμμο, τρώγαμε άμμο. Τά μαλλιά μας ήταν κατασκονισμένα, ή άμμος έμπαίνει απ' τούς γιακάδες μας, απ' τά μανίκια μας ως τις μπότες μας.

Αυτό βαστάζε όλη τη νύχτα.

Μια διάπυρη δίψα μās τυραννούσε. Μα τόν νερό, τόν γάλα, ο καφές, όλα ήταν γιομάτα από άμμο που κριτσάνιζε μέσ' στα δόντια μας. Τό ψητό μας ήταν πιερωμένο, τόν κού-κούς φαινότανε ό,τι ήταν φτιαγμένο ολάκερο από άμμο. Τ' άλεύρι δεν ήταν παρά φιλοκοπανισμένη πέτρα. Ένας χοντρός σκορπιός έρχεται να μās δει. Αυτός ο καιρός που άρέσει σ' αυτά τά ζώα τάν κάνει να βγαίνουν όλα απ' τις τρύπες τους. Οι σκύλοι της γειτονικής κατασκήνωσης δεν σβυλιάζουν άποψε...

Υστερα, τόν πρωί, όλα είχαν περάσει κι' ο μεγάλος φοινικός τύραννος. Ο Αφρικανικός ήλιος, σηκώθηκε, εξαίσιος, σ' ένα όρίζοντα καθαρό.

(Guy-de-Maupassant)

Ταξιδιώτης

Ο ΑΡΑΠΗΣ

Τόν ξέρετε τόν Άράπη; Βέβαια δεν θά τόν ξέρετε. Τότε να σας τόν παρουσιάσω. Ορίστε. Είναι ο σκύλος μας!

Έχει ένα όρατο κεφάλι, ένα λαμπρό κοντό και παχουλό, και κάτι πόδια έπίσης κοντά, τόσα δά. Φοράει όμως και παπούτσια γιατί, ξέρετε, τόν περπατά πολύ... ή ύγρασία. Τά πόδια του δηλαδή, από τά δάχτυλα ως στη μέση είναι άσπρα, έχει δέ ένα άσπρο μάλωμα στο στήθος, που μοιάζει σαν τραχηλιά. Έχει κάτι μάτια που παιχνιδίζουν από έξυπνάδα και μοιάζουν σαν σκούρες χάντρες. Τό τσίχλα του, όπως είναι μαύρο, λάμπει σαν καθρέφτης.

Άλλ' όπως όλα τά έμψυχα έχουν συμπάθειες κι' αντιπάθειες, έτσι κι' αυτός έχει μια αντιπάθεια κι' αυτή είναι ή Μπίλλυ, ή γάτα μας!

Όταν είναι μέσ' στο σπίτι, μπορεί σε όλους να γίνη θύμα, να ύπομνη όλα τά βάσανα της ιερής εξετάσεως, άλλα άμα ιδεί τη Μπίλλυ, παχνύδια

'Ανδριωτάκι, Θάλη Βλαστέ, Μπετό-βεν, Ροδοδάκτυλη 'Ηώς, 'Αγριεμένη Θάλασσα, Ξανθή 'Ελληνοπούλα, 'Αστρον της Αύρης, Πύργε, Ρέλια, Χλωμό Δουλούδι και Μελαγχολική 'Ονειροπόλε—καλά μου παιδιά, και τὰ δικά σας εκτενή γράμματα διάβασα με μεγάλη ευχαρίστηση, ευχαριστώ για καλὰ λόγια, συγχάρω για βαθμύς, εξετέλεσα παραγγελίες, ἀλλὰ ὁ χώρος, δυστυχῶς, δὲν ἐπιτρέπει νὰ σὰς ἀπαντήσω καὶ χωριστά.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀνα-εώνεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα δρ. 10.—Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν ὡς τὴν 30 Νοεμβρίου 1934. 'Όσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν σὲ ἀγῶρια καὶ δὲν ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Ραϊσά, κ. (ΕΧ). 'Ακακία, κ. (ΚΣ). Σκαλιστήρι, κ. (ΜΟ). 'Οθέλιος, ἀ. (ΝΜ). Λεοντιδύς, ἀ. (2+1);).

'Η Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: **Κερκυραϊκὸ Ζιζάνιο** (ὦ, δὲν ἀμφιβάλλω πῶς θὰ προβιβάσῃς περαστικά τὸ μάτι· ὅχι, δὲν ἄκουσα ποτὲ τὴ λέξη «ἐρίμα» ὡς ἀρρώστεια τοῦ ματιοῦ.) **Μαργιολάκι** (συλλυπητήρια γιὰ τὸ θάνατο τοῦ θεοῦ· περιμένω νὰ μοῦ ξαναγράψῃς γρήγορα.) **Ξανθὸ 'Αραπάκι** (ἐλπίζω νὰ πῆρες μαζί σου πέννα καὶ μελάνι, γιὰ νὰ μοῦ γράψῃς ἀπὸ τὸ χωριό· ἡ ξαδερφούλα σου θὰ ἔμαθε, πιστεύω, πῶς ὁ Μπέμπης πῆγε καὶ στὴν 'Αφρική· καὶ τί θὰ μάθη παρακάτω!...) **Μελαχροινούλην** (ὅχι· γίνεται γι' αὐτὰ διαγωνισμοὶ καὶ ἡ προθεσμία ἔχει περάσει· νὰ πάρῃς νὰ διαβάσῃς ἕνα «Ὁδηγὸ τοῦ Συνδρομητοῦ»· ἔχει θὰ ἰδῇς καὶ γιὰ τίς 'Ασκήσεις.) **'Αμαδρυάδα** (γράψε μου καὶ τὸ βαθμὸ δταν θὰ πάρῃς τὸ ἐνδεικτικὸ σου· περαστικά καὶ τὸ δευτέρω γράμμα σου· γιὰ τὸ κομμάτι δὲν θυμοῦμαι· ἂν δὲν ἔμαθες ὡς τώρα, θὰ χάθῃ· καὶ οἱ διαγωνισμοί, δὲν ἀμφιβάλλω, θὰ πῇ· γαν καλὰ.) **'Αλίην Π. 'Ελευθερίου** (μπράβο πού προβιβάσῃς· χαίρω πολὺ γιὰ τὴν ἀπόφασί σου· σοῦ ἔστειλα τὸν 'Οδηγὸ καὶ περιμένω.) **Σφίγγα** (πραγματικῶς, ἡ γραφομαντεία ἔχει καὶ αὐτὴ τὴ χρησιμότητα· μπορεῖ νὰ μὴν ἐμπιστευθῇ κανεὶς ἕναν ἄγνωστο, δταν ὁ γραφομάντης τοῦ πεῖ πῶς δὲν ἔχει ἴσιο χαρακτήρα· διάβασα μάλιστα κάπου πῶς τὴ χρησιμοποιοῦν τώρα καὶ οἱ ἀστυνομικοί.) **Ροδαυγὴν** (ευχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ἐξοπαθῶμα· περιμένω τώρα καὶ ἕνα «καλὸ με τὴν ἡσυχία σου» γράμμα· ἀλλὰ μήπως ἦταν «κακὸ» τὸ σημερινό;) **Ναυτοπούλαν** τῆς 'Ανδρου (ἔλαβα, ευχαριστῶ· περιμένω καὶ τοῦ ἀδερφοῦ σου γράμμα.) **Μηνῶν 'Ιορδανί-δην** (σωστὴ ἡ λύση, ἀλλὰ σταλμένη παρὰ τοὺς δρους τοῦ Διαγωνισμοῦ· δὲν διαβάξῃς τὸν 'Οδηγό;) **Νικ. Χάκαν** (δὲν ἔβρω ἂν παραθερίσουν καὶ ἄλλοι ἐκεῖ· βάλε καμμιὰ Μικρὴ 'Αγγελία πῶς ἐπιθυμοῦς νὰ τοὺς γνωρίσῃς.) **'Αραμιν** (σὲ συγχάρω· ἔστειλα· νὰ μοῦ γράψῃς, δὲν βαριέμαι καθόλου!) **Λευκάταν** (ἔστειλα, περιμένω.) **Χέοπα** (ἔστειλα.) **'Ελένην Καρατζόγλου** (ἔστειλα 30ίν.) **Ποίρκιπα Σερνίν**, **Τρύπα στὸ Νερό**, **Γέρον τοῦ Μωριά**, **Ξανθὴν Νεραΐδαν**, **Τοξιδιώτην**, **'Αγνὴν** κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 15 'Ιουλίου θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ
συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ δηλώσουν ἀμέσως τὴν νέαν των διεύθυν-σιν εἰς τὸ γραφεῖον μας ἀποστέλλοντες καὶ δραχμ. 5 διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταμίας. 'Αλλως δὲν εὐθυνόμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων των.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 270οῦ Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδ. τούτου δεκταὶ μέχρι 21 Σεπτεμβρίου.

393. Δεξιγριφος
Σύμφωνον ἁπλῶς ἐνώνεις
Μ' ἕναν κάτοικο εὐρωπαῖο,
Κι' ἐκεῖ στὴν Εὐρώπῃ πάλι
Ποταμὸ κάνεις σπουδαῖο.
Κηρύκειον

394. Συλλαβόγριφος
Δεξιούλ' ἀρχαία βεβαιωτική.
Γράμμα, θεότης αἰγυπτιακή,
'Αρκοῦν στὸν ποταμὸ κατὶ νὰ φτιάσῃς
Καὶ μ' ἄβροχα τὰ πόδια νὰ περάσῃς.
Λυσόχαρτο

395. Μεταγραμματισμός
Βγάξω γάμα, βάξω ῥῶ,
Κι' ἀπὸ πόλιν τοῦ Μωριά,
Βασιλέα ἀρχαῖο θωρῶ
Ποῦχε τί παλληκαριά!

396. Αἵνιγμα
Τὰ μεγάλα μου φτερά
Στὸν ἀέρα ὅλο τ' ἀνοίγω,
'Αλλὰ οὔτε μὰ φορὰ
Δὲν κατόρθωσα νὰ φύγω!
Σιμόνη

397. Δικτυωτὸν
* * * * * = Πνευματ. 'Ασκήσις
* * * * * = Πόλις τῆς Γαλιλαίας
* * * * * = Πτηνὸν
* * * * * = Αἰτεῖται καὶ δοθῇσεται ὑμῖν.—Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.
Δεσποινὶς Πεισματάρκα

398. Κρυπτογραφικὸν
1 2 3 4 5 6 7 8 1 = Μυθολογικὴ λίμνη
2 1 5 7 = Πρὶν γίνῃ ὁ κόσμος
3 4 8 7 = Θεά
4 1 2 8 7 = Μέρος τοῦ σώματος
5 6 4 8 5 7 = 'Ανεμος
6 8 5 7 = Πᾶς ἄνθρωπος
7 3 8 4 8 5 7 = 'Αστὴρ
8 7 2 6 7 = Δύναμις
Σπίρτο Μονάχο

399-403. Μαγικὴ Δίφθογος
Τὴ ἀναλλαγὴ ἑνὸς γράμματος ἐκά-στης τῶν κάτωθι λέξεων διὰ μιᾶς δι-φθόγγου, πάντοτε τῆς αὐτῆς, νὰ σχη-μητισθοῦν, μετὰ ἢ ἀνευ ἀναγραμματι-σμοῦ, ἄλλαι τόσαι λέξεις:
μνᾶ, σός, φίκος, ἄγρα, ἄρπαξ.
'Αλεξανδρινὸ Ζιζάνιο

404. 'Ακροστιχὶς ἐξ 'Αντιθέτων
Νὰ εὐρεθοῦν ἀντίθετα τῶν κάτωθι λέξεων τοιαῦτα, ὥστε τὰρχικά των ν' ἀποτελοῦν ἀρχαῖον σιτατήγιον:
ἐργάζομαι, ὑγιεινός, παρῆλιξ, ἀσθε-νής, ἐλαφρός, κάθοδος, ρευστόν.
'Ελάτη

405. Φωνηεντάλιπον
τς - μς - * * - θρ
'Αφρὸς τοῦ 'Ιονίου

406. Γρίφος
ὀλη ἄν
ὀλη ἄν ἄν
μῶ ἄν
ὀλη ἄν ἄν
ὀλη ἄν
ἰδῶ 10
Βέλος

Λ Υ Ξ Ε Ι Σ
τῶν Πνευματ. 'Ασκήσεων τοῦ φύλ. 19

208. Πείνα πίνα-ἴνα-νά.— 209. Χαλ-κός-Χαλκίς.— 210. 'Αγιος-Γάιος.— 211. Σ Η Μ Α (νὰ ΜΗ Συναναστρέφεσαι.) Η Π Α Ρ (ἄΡΑΠΗΣ...) Μ Α Ν-Η (τὴΝ 'ΑΜαζόνα.) Α Ρ Η Σ (τῆΣ 'ΗΡΑΣ.)

212. ΝΕΑΠΟΛΙΣ (ἐνάλιος, 'Απεννίνα· πόνος, ὄσιος, λαός, 'Ισπανία, σέλας).— 213-217. Διὰ τοῦ ΜΗΝ: **λιμήν**, **ἀμὴν**, **μῆνις**, **μηνιαῖος**, **μηνύσις**.— 218. **ΙΑΟΗ-ΙΕΙ=Διαβολὴν μίσει**. ('Ιούδας, 'Αδης, Οὐδός, 'Ηδύς, 'Ιδᾶς, Εὐδείας, 'Ιου-δαῖος).— 219. 'Αμ' ἔπος. ἄμ' ἔργον.— 220. **Οἱ πρῶτοι ἔσχατοι καὶ οἱ ἔσχα-τοι πρῶτοι** (ἡ πρώτη, ἐς χα τι, καλεῖ, ἐς χα τι, πρώτη).— 221. **Δωδεκάνησος** (δώδεκα ν' εἰς ος).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μετὰ ἀπλὰ στοι-χεῖα δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτά ἡ λέξις μετὰ παχέα δὲ στοιχεῖα δρ. 1 καὶ μετὰ κεφαλαία δρ. 1, 50. 'Ο χωριστὸς στίχος δρ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλά. 'Η προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΔΔ'-362]
Θ ἴασε **Σαῖξπτε**, δὲν ἔδωσα μεγάλῃ σημασίαν στὴν (ΔΔ'-330), διότι κά-θε ἀνοσια εἶναι συγχωρεμένη τώρα τὸ κα-λοκαίρι.
Μαργιολάκι

[ΔΔ'-363]
Α νταλλάσσω Μ. Μυστικά μετὰ δλους-ες. Γράψετε: **Βύδοκίαν Χαράτη**, **Καζα-κλάρ-Τυρνάδου**, **Ραῖσά**

[ΔΔ'-364]
Δ ιαπλασοπούλες, ἀλληλογραφεῖς; Κί-τρινι Πεταλουδίτσα, δέχσοι; Στεῖ-λατε: Κούλαν Χατζηνικολῆ, Κάρυστον.
Βιολέττα

[ΔΔ'-365]
Α λέκο Μελετόπουλε, πῶς πάνε οἱ δου-λειές τῆς ὁμάδος σας;
Ναυτοπροσκοπᾶκος

[ΔΔ'-366]
Λ ὄγω μακρὰς ἀσθενείας μου δὲν ἤδυ-νήθην νὰπαντήσω εἰς οὐδὲνα ἀπὸ τοὺς προτεινάντας μοι ἀλληλογραφίαν ἢ ανταλ-λαγὴν Μ. Μυστικῶν. **Χάρολντ-Δόυντ**

[ΔΔ'-367]
Λ υσόχαρτο, Πριγκίπισσα, Νινούλα, Τζακόντα, Μπετόβεν, Λεβάντα, 'Αγ-κάθι, 'Αδελαις, Τζιτζίκι, Μαγκαλύ, Φιρίκα, Μιρόζα, Τσικαυδο, Κοκκινουσκού-φίτσα, Φλίτ, περιμένουμε στέν (ΔΔ'-343) διαγωνισμό.

Πριγκίπισσα τῶν Δολλαρίων
Ταξιδιώτης

[ΔΔ'-368]
Σ τὸ **Δάκρυ Ψυχῆς** εὐχόμεστε γιὰ τὴ γιορτὴ τοῦ «χρόνια πολλά». **Πορθμὸς Εὐρίπου**, **Θρυλικὸς Ἰσπότης**, **Χιονισμένος 'Ολυμπος**

[ΔΔ'-369]
Σ υντροφία ἀπὸ Διαπλασοπούλα-ες ἰδρύ-σαμε στὴ Χαλκίδα σύλλογο, στηρίξαν-τες τὴν ὑπαρξὴ τοῦ στήν εὐγενικὰ σας ὑ-ποστήριξη, γιὰ τὴν ὁποία δὲν ἀμφιβάλλουμε Προκρύσσουμε τὸν ἀ' διαγωνισμό γιὰ τὴν ὁνομασία τοῦ συλλόγου. Συμμετοχὴ **δωρεάν**. Προθεσμία μηνιαία. Βραβεῖα 4 ἐκλεκτά. Στεῖλατε στὴ Δ/ση: Κυριάκον Φιλίππιδην (διὰ σύλλογον) εἰς Χαλκίδα.